DOĞAN KARDEŞ

SAYI 10, TEMMUZ 1989
AYLIK DERGİ
KDV DAHİL 1.500 TL

Tarama

BlackBishop

YARIŞMALARIMIZ

SONUÇLANDI

"On bir yaşındayım. Bu yıl ilkokulu bitireceğim. Ders çalışmak benim hobim. Boş zamanlarımda org çalar, paten yaparım. Büyüyünce gemi mühendisi olacağım. Koyu Fenerbahçe'liyim. Ninemin tatar böreğini çok severim..."

Kerim

Süper Yaşam Sigortalı.

Sevgili çocuklar. Süper Yaşam Sigortası'nda aylık 10-20 bin gibi bir tasarruf hem geleceğinizi güvenceye alır, hem de yatırılan sigorta primleri yaşamınızın ilk birikimine dönüşür.

Hemen bir büyüğünüzün elinden tutun, onu en yakın **Yapı Kredi Bankası** şubesine ya da **Halk Sigorta** acentesine götürün... Halk Sigorta Uzmanları size gereken bilgiyi versin.

Halk Sigorta | Yaşam Sigortası

BİR YAŞAM GEREĞİ

Genel Müdürlük ve Merkez Bölge Müdürlüğü: Telefon: (1) 174 19 40 (10 hat) Adana Bölge Müdürlüğü: Telefon: (71) 132 787 - 132 788 Ankara Bölge Müdürlüğü: Telefon: (41) 130 00 14 hat
Bursa Bölge Müdürlüğü: Telefon: (241) 82 97 - 20 51 İzmir Bölge Müdürlüğü: Telefon: (51) 14 26 11 - 14 34 54

DOĞAN KARDEŞ

1945'TEN BERİ TÜRK ÇOCUKLARININ DERGİSİ

Sayı 10, Temmuz 1989

Yapı Kredi Yayınları Ltd. Şti.
Meşrutiyet Cad. Do. 153, Tepebaşı, İstanbul
Tel: 145 80 80 / 175-185-316. Fax: 144 62 04
Abone Başvuruları İçin Tel: 145 80 80 / 812

Yapı Kredi Yayınları Ltd. Şti. Adına Sahibi:
Münir SUBARLAS
Genel Yayın Müdürü ve Sorumlu Yayın Yönetmeni:
Turhan ILGAZ
Yayın Kurulu: Emis BATUR, Nazar BÜYÜM,
Faik ERTENER, Turhan ILGAZ, Piyale MADRA,
Sema Polat ÖĞÜT, Münir SUBARLAS,
Nadir Ergin TELCİ
Sanat Yönetmeni: Erdoğan UĞURLU
Grafik Düzenleme: Erdoğan UĞURLU,
Keziban Çapkı ERSOY,
Katkıda Bulunanlar: Tuncay BATIBEKİ,
Orhan BURSALI, Ercan DİNÇER,
Şeyma Gencel DOĞRAMACI, Şakir GÖKÇEBAĞ,
Güngör KABAKÇIOĞLU, Şehrazat KARAGÖZ,
Mehmet Ali KILIÇBAY, Keiko NONAKA,
Feridun ORAL, Orhan ÖNAL, Nabey ÖNDER,
Ahmet Namık PARLAK, Ateş SUNAY,
İbrahim YILMAZ (Düzeltî)
Araştırma Kurulu: Didem GÜRSES, Yonca ATAÇ,
Oya AYTEMİZ, Aydın GÖNEL
Reklam ve Pazarlama: Gündüz ETİLİ
Abone ve Bilgiişlem: Figen MANGALTEPE
Kapak Deseni: Verka UYGUR
Dizgi: Reba
Renk Ayırımı, Film ve Montaj: Laçin Repro
Baskı: CEM OFSET Matbaacılık San. A.Ş.
Dağıtım: GAMEDA

Fiyatı: 1.500. TL. (KDV dahil)
KKTC Fiyatı: 2.000. TL.
Abone Bedeli:
1 Yıllık: 15.000 TL.
6 Aylık: 8.000 TL.
Yurt Dışı: 40 US $ - 70 DM

Merhaba arkadaşlar,

Dergimizin büyük yarışmaları sonuçlandı. Ödül kazanan kardeşlerimizi ve eserlerini, "Haber" sayfalarımızda tanıyacaksınız. Burada, yalnızca şunu ekleyebiliriz: Gösterdiğiniz yoğun ilgi ve katılım, bizi, bu yarışmaları bir gelenek haline getirmeğe zorluyor. Doğan Kardeş'in bu yarışmalarını her yıl yineleceğiz. Yaz abonesi kampanyamız sona erdi. Bine yakın kardeşimiz daha aramıza katıldı. Bu kardeşlerimize, dergimizin ilk sayıları postalanmaya başlandı. Abone bedelini yatırdıkları Yapı Kredi Şubeleri'nde, adlarına gönderilen dergilerini alabilirler.

Şubat sayımızda yayımı tamamlanmış olan "Biz Bir Aileyiz" ekinin cilt kapakları da abonelerimize bu sayıyla postalanıyor. "Biz Bir Aileyiz" ayrıca kitap halinde de satışa sunuldu.

Hepinize neşeli tatil günleri...

DOĞAN KARDEŞ POSTASI

SEVGİLİ
DOĞAN KARDEŞ

BEN BİRİNCİ SINIFA GİDİYORUM. İLK YAZDIĞIM MEKTUP BU SAYIDA ÇIKACAK DİYE 8. DOĞAN KARDEŞİ İPLE ÇEKTİM. ARKADAŞLARIMA BİLE SÖYLEDİM. AMA O SAYIYI ELİME ALDIĞIMDA HAYAL KIRIKLIĞINA UĞRADIM. AMA BEN SENİ GENE DE ÇOK SEVİYORUM. SANA GENE BİR ŞİİRİMİ VE BİR RESMİMİ GÖNDERİYORUM.

YAYINLARSANIZ BENİM İÇİN ÇOK GÜZEL BİR ARMAĞAN OLACAK.

SEVGİLERİMLE
ZEYNEP
ÖRSEL

SEVGİLİ ZEYNEP,

Sana ve senin gibi bize sitem eden kardeşlere bu köşeden seslenmek istiyoruz: Dergimize yüzlerce mektup geliyor. Biz bunlar içinde ayın konusuna ve derginin genel yapısına uyacak olan mektuplardan bir derleme yaptığımız için, her gönderdiğiniz mektubu yayınlayamıyoruz. Bu konuda sizden sabır ve anlayış bekliyoruz. Hepinize kucak dolusu sevgiler!

DOĞAN KARDEŞ

ANNECİĞİM

Anneciğim daha ben
küçücükken,
O sıcak kucağında,
Ben ağlarken avuttun,
Bana ninni söyledin,
O sıcak sesinle beni uyuttun,
Ben gülünce sen de güldün,
Ben üzülünce üzüldün,
Seni ben daima seveceğim,
Benim canım anneciğim.

ZEYNEP ÖRSEL

KUZUM

Kırlarda coşar,
Hiç durmaz
koşar,

Benimle oynar,
Benim minik
kuzum

Simsiyah
gözleri,
Bembeyaz
tüyleri,

Yaramaz
huyları,
Benim minik
kuzum.

ŞENİZ YÜCEL

RENKLER

Gökyüzü mavi,
Deniz de öyle.
Bir çocuğun gözleri,
Kalemimin rengi de öyle.

Annemin aldığı kırmızı
elmalar,
Bir çocuğun yanakları da
öyle.
Kırmızı bir çiçek,
Türk Bayrağı da öyle.

Olgunlaşmış sarı bir
armut,
Sararmış bir yaprak da
öyle.
Sarı saçlı bir çocuk
Sarı bir çiçek de öyle.

Ağaçtaki yeşil yaprak,
Yerdeki çimen de öyle.
Bir çocuğun gözleri,
Yeşil bir elbise de öyle.

DENİZ GÜRE

DİL TEKERLEMELERİ

– Kırk küp, kırkı da kulpu kırık küp
– Üç tunç tas saf has hoşaf
– Değirmene girdi köpek,
değirmenci çaldı kötek,
hem kepek yedi köpek,
hem kötek yedi köpek.

KEREM KOÇKESEN

ORMAN

Dilim olsa konuşsam,
Kanatlarım olsa uçsam,
Bu güzel ormanda,
Binlerce ağaç yaratsam.

Kuşlar bana konsa,
Çocuklar bana tırmansa,
Nasıl mutlu olurum ben,
Ben bu güzel ormanda.

Yakmasalar ormanları,
Kesmeseler ağaçları,
Nasıl mutlu olurum ben,
Ben bu güzel ormanda.

MELİKE DEDEOĞLU

DİŞ

Ona iyi bakmalı,
Sonra çekersin ağrı.
Bunu hiç düşündün mü?
Dişini çürüttün mü?

Fazla yeme çukulata,
Sakıza düşkün olma!
Her yemekten sonra,
Dişlerini fırçala.

ÖZGE GÜRCANLI

İLKBAHAR

Bir İlkbahar
günüydü,
Gezdim, dolaştım,
oynadım.
Birdenbire bir
yağmur!
Arkasından gök
kuşağı.
Benim üstüm renk
renk,
Gök kuşağı 7 renk.
İlkbahar ne güzel!
İlkbaharı
seviyorum.

OZAN VAROL

ÇAĞIRIN ŞU BARIŞI!

Nedir bu savaş,
Bu kanlar,
Bu cehalet.

Çağırın şu BARIŞI!
Biz seviyoruz barışı,
Biz bütün çocuklar.

Ayırım olmadan,
Dostuz hepimiz.
Kavga etmeyiz.
Birbirimizi candan severiz,
Savaşı istemeyiz!

V. HANDE METİN

ACI OLAY

Okulumuz eşrafından, öğrencilerin erişilmez dostu, 9'un biricik eşi, 8 ve 7'nin ağabeyi, 4,5 ve 6'nın amcası, 3,2 ve 1'in dedesi 10; okulumuza gelirken geçirdiği elim bir trafik kazası sonucu hayata gözlerini yummuştur. Merhuma Tanrı'dan rahmet, ailesine baş sağlığı dileriz.

AYŞE YETKİN AY

ARKADAŞ

Dünyanın her köşesi,
Arkadaşla kaynıyor,
Canlılar arkadaşsız,
Hiç yaşayamıyor
Kitap, kalem arkadaş,
İnsanlar arkadaş.
Bitkiler, hayvanlar arkadaş
Hepsi hepsi arkadaş
Cansızlar da arkadaşsız olmaz,
Koskoca odaya bir sandalye yakışmaz
Dünyada tek bir insan var olmaz
Arkadaşsız bu hayat olmaz.

GÜNÜZ FULYA UZ

MEKTUPLAŞMAK İSTEYENLER

TİMSAL HAVSA
Eski İstanbul Cad. Hasfırın Sok. Şahin Ap. No. 2/2
EDİRNE

ÖZLEM ERÇETİN
Laleli Mah. 2. Bölge, Sağlık Sitesi D/Blok No. 1
MANİSA

OKAN OBUR
Ertuğrul Mah. Necati Alburs sok. Küçükerman Apt. 12/15
Balmumcu-**İSTANBUL**

NALÂN ÖZGAN
Cumhuriyet Mah. Bağcılar Cad. Nurlu Sok. No. 18
Bahçelievler-Parseller-**İSTANBUL**

NARİÇ KULA
T.H.Y. Sitesi B/2 Blok Kat 3, Daire 7
Ortaköy-**İSTANBUL**

HAYAL DEDEOĞLU
78. Sok. 12/3
Emek-**ANKARA**

YOKSUL AİLE

Holivut'un ünlü bir filmcisinin kızına öğretmeni "Yoksulluk" hakkında bir kompozisyon ödevi verdi. Küçük kız kalemini eline aldı, annesinden yoksullar hakkında öğrendiği bilgileri hatırlamaya çalıştı. Şimdiye kadar hiç yoksul görmemişti. Yaşadığı yerde de hiç yoksul insan yoktu. Babası zengin olduğu için lüks içindeydiler.
Küçük kız öğretmenin verdiği ödevi yapmaya başladı. Kalemi aldı ve şu cümleleri yazdı:
"Vaktiyle yoksul bir kız vardı. Annesi, babası, kardeşleri yoksuldu. Aşçı, kâhya, dadı çok yoksuldu. Bahçıvanlar, şoförler, uşaklar, nedimeler de yoksuldu."

PAPAĞAN

Bir adam papağana bakıyormuş. İçinden:
– Allah Allah, şu kuşun rengi ne güzel!
Papağan:
– Ne bakıyorsun öğle aval aval!
Adam:
– Pardon hemşerim. Ben seni kuş sandım! demiş.

GÜNEŞ

Öğretmen anlatıyor:
– Güneş dünyamızdan 150 000 000 km. uzakta.
Küçük Ali bu işe şaşırıyor:
– Aferin güneşe, her sabah bu kadar erken gelebiliyor.

UMUT ZENGİN

İKİ YALANCI

İki yalancı yolda giderken birisi diyor ki:
– Benim babamın iki yüz kilometre uzunluğunda bir ahırı var.
Öbürü şöyle söylüyor:
– Benim babamın 400 sürü koyunu var. Her sürü 500 koyun
Öteki sorar:
– Amma yalan söylüyorsun haa! Baban bu kadar koyunu kışın nereye koyuyor?
– Senin babanın ahırına.

GÜLBİN ŞENOL

HABERLER

GELECEĞİN RESSAMLARI, GELECEĞİN GAZETECİLERİ, SİZLERİ KUTLUYORUZ...

Evet sevgili arkadaşlar.
DOĞAN KARDEŞ'in büyük yarışmaları sonuçlandı.
Resim ve röportaj yarışmalarımızın sonuçlarını, katılan kardeşlerimiz kadar, katılamayanların da merak ve heyecanla beklediğini biliyoruz. Onun için, ayrıntılara girmeden önce, hemen kazananları açıklayalım.

Resim Yarışması Birincisi: Verka UYGUR. İstanbul, Üsküdar Amerikan Kız Lisesi, Orta 3 öğrencisi.

Resim Yarışması İkincisi: Ayşegül ÇANKIROĞLU. Kastamonu, İsfendiyarbey İlkokulu, 5-A öğrencisi.

Resim Yarışması Üçüncüsü: Berna ALA. Ankara, Bahçelievler Ortaokulu, 2. sınıf öğrencisi.

Mansiyon kazanan kardeşlerimiz:

Özsel BELELİ. İzmir, Hakimiyet-i Milliye İlkokulu, 4-K öğrencisi.

M. Melis BİLGİN. İstanbul, Hamdullah Suphi Tanrıöver İlkokulu, 4-D öğrencisi.

Burcu ÇETİN. İzmir, Hakimiyet-i Milliye İlkokulu, 5-C öğrencisi.

Tolga ÇETİN. İlkokul 4. sınıf öğrencisi, İzmir, Hürriyet Çocuk Klübü.

Atanur OSMANÇAVUŞOĞLU. Ankara, Bahçelievler Ortaokulu, 3-D öğrencisi.

Arzu OVAT. Ortaokul 2. sınıf öğrencisi, İzmir, Hürriyet Çocuk Klübü.

Ali ÖTKÜR. İstanbul, Özel Darüşşafaka Lisesi, Orta 1 öğrencisi.

Güzin SEZGİN. İzmir, Şehit Gazeteci Hasan Tahsin Ortaokulu, 1-L öğrencisi

Serpil YORULMAZ. İzmir, Şehit Gazeteci Hasan Tahsin Ortaokulu, 1-L öğrencisi.

Röportaj Yarışması Birincisi: Tuna USLU. İzmir-Bornova, Kars İlkokulu, 4-D öğrencisi.

Röportaj Yarışması İkincisi: Utkan BOYACIOĞLU. İstanbul-Göztepe, İlhami Ahmet Örnekal İlkokulu, 5-A öğrencisi.

Röportaj Yarışması Üçüncüsü: Gül YALÇIN, Ankara, Kavaklıdere İlkokulu, 4-B öğrencisi.

Mansiyon kazanan kardeşlerimiz:

Yasemin BESEN. İstanbul, Özel Kalamış İlkokulu, 5-A öğrencisi.

Aslıhan ÇAKIR. Samsun, Özel Meralcan İlkokulu, 4. sınıf öğrencisi.

Emine Meryem KARAMEHMET. İstanbul-Maltepe, Feyzullah İlkokulu, 4-G öğrencisi.

Hande KÜLAHLIOĞLU. İstanbul-Göztepe, Özel Doğuş Anadolu Lisesi, 3-H öğrencisi

Bahadır ÖZKAN. Manisa, Şehitler Ortaokulu, 3-F öğrencisi.

Yasemin ÖZTEK. Ankara, Çankaya İlkokulu, 4-A öğrencisi.

Şule TANKUT. İstanbul, Özel Doğuş Anadolu Lisesi, 1-B öğrencisi.

BİRBİRİNDEN GÜZEL TABLOLAR

"Geleceğin Ressamları" yarışmamızın konusu, bildiğiniz gibi "Çevre"ydi. Yarışmacılar, bu konuyu, "Yaşadığı-

Doğan Kardeş'in düzenlediği "Geleceğin Ressamları" ve "Geleceğin Gazetecileri" yarışmalarının Büyük Jürileri toplu halde...

mız çevre", "Çevreyi bekleyen tehlikeler" ve "Yaşamayı istediğim çevre" temalarından birini seçerek işleyeceklerdi.

Yarışmamıza bini aşkın yarışmacı katıldı. Ve arkadaşlar, emin olun, bütün resimler birbirinden güzeldi. Öyle ki, Sayın Avni Arbaş, Cengiz Bektaş, Şeyma Gencel Doğramacı, Can Göknil, Gün Irk, Selma Emiroğlu, Kayhan ve Beral Madra'dan oluşan Büyük Jüri, seçimini yaparken bir hayli zorlandı. Büyük Jüri, ilk olarak, ön elemeden geçen 600 eser arasından 173 tanesini ayırdı. Sonra 5 tur boyunca, bu 173 resmi elemeye çalıştı. Beşinci turda ortada 12 resim kalmıştı. Oysaki ödül olarak üç derece (birinci, ikinci ve üçüncü) ile yedi mansiyon sözkonusuydu. Dolayısıyla iki resmin daha elenmesi gerekiyordu. Ama jüri üyeleri bir türlü o 12 eser içinden eleyebilecekleri son iki resmi seçemiyorlardı. Bunun üzerine, iki tane de "Jüri özel ödülü" belirleyerek, mansiyon verilecek eser sayısını dokuza yükseltmeye karar verdiler.

Ödül kazanan eserler belirlendiğinde saat 16.30 olmuştu ve Büyük Jüri, sabah 11'den beri çalışıyordu.

DOĞAN KARDEŞ, yarışmaya katılan "geleceğin ressamlarına" yürekten teşekkür ederken, Büyük Jüri'nin ilk elemesinde ayırdığı 173 eserin, Temmuz ayı içinde, Yapı Kredi Kazım Taşkent Sanat Galerisi'nde sergileneceğini de kıvançla duyurur.

Resim yarışması Büyük Jürisi, yarışmaya katılan birbirinden güzel eserler arasından dereceye girecekleri belirlerken epey yoruldu...

DOĞAN KARDEŞ'İN İLK MUHABİRLERİ

"Geleceğin Gazetecileri" yarışmasındaysa, konu "Serbest Röportaj"dı. Yüzlerce kardeşimiz ilgi duydukları konularda, o konunun uzmanı kişilerle pek güzel söyleşiler yapmışlardı. Gazeteciler Cemiyeti Başkanı Sayın Nezih Demirkent'in başkanlığındaki Büyük Jüri, ön elemeden geçen 47 röportajı değerlendirirken şu noktaları göz önünde tuttu: Öncelikle röportaj, salt bir söyleşi değildi. Kuşkusuz her röportaj bir veya birçok söyleşi içerebilirdi, ama röportaj, yazarın gazetecinin gözlem ve değerlendirmelerine de yer veren bir "tanıklıktı" öncelikle... Seçilen konu ve konuya yaklaşım, Büyük Jüri'nin dikkate aldığı bir diğer ölçüydü.

Sonuçta Büyük Jüri, 9 yaşındaki Tuna Uslu kardeşimizin, Parkta karşı-

laştığı üç küçük boyacıyı anlatan röportajını birinciliğe değer buldu. İkincilik ödülünü kazanan Utkan Boyacıoğlu kardeşimiz, "Okula Zamanında Yetişmek" başlıklı röportajında okul servis aracının sürücüsü Teoman amcayı anlatıyordu. Gül Yalçın kardeşimiz ise Afganistan'ın Ankara'daki Maslahatgüzarı (Elçilik İşgüderi) sayın Abdul Samad'la, iç savaş altındaki bu dost ülkedeki çocukların durumunu ele almaktaydı.

Bu üç röportajı ilerki sayfalarımızda okuyabileceksiniz.

Mansiyon kazanan kardeşlerimizden Yasemin Besen, Tiyatro sanatçısı sayın Eniş Fosforoğlu ile; Aslıhan Çakır, "Çevre kirliliği" konusunda; Emine Meryem Karamehmet, Uluslararası 2. Ankara Sinema Günleri'nde En İyi Yardımcı Kadın Oyuncu ödülünü kazanan sayın Gülsen Tuncer'le Sinema ve Çocuk üzerine; Hande Külahlıoğlu, Bilim ve Teknoloji Vakfı Genel Müdürü sayın Ahmet Yüksel Özemre ile röportaj yapmışlardı. Bahadır Özkan kardeşimiz röportajında Manisa Mesir Şenliği'ni konu almıştı. Yasemin Öztek kardeşimiz, gazetecilik üzerine bir gazeteciyi, sayın Ali Kırca'yı sorgulamıştı. Şule Tankut kardeşimiz ise piyanist Zeynep Yamantürk ile bir söyleşi yapmıştı.

Yarının gazetecileri olmaya aday kardeşlerimizin hepsine teşekkür ederken, dereceye girememiş olsalar bile, ön elemeyi kazananlara bir sürprizimizin olduğunu söyleyelim. Bu kardeşlerimiz dergimizin yurdun çeşitli köşelerine yayılmış "muhabirleri" olarak, pek yakında "Doğan Kardeş Muhabir Kartı"na sahip olacaklar. Bizim önereceğimiz veya kendilerinin yapacakları röportajlar, çıkartacakları haberlerle dergilerine katkılarını sürdüreceklerine eminiz. Ve bu katkı DOĞAN KARDEŞ'i çok mutlu edecek...

BİRİNCİLİK ÖDÜLÜ

ÜÇÜNCÜLÜK ÖDÜLÜ

"Yaşamak istediğim çevre"

Verka UYGUR
İstanbul, Üsküdar Amerikan
Kız Lisesi, Orta 3 öğrencisi
Yaşı: 14

İKİNCİLİK ÖDÜLÜ

Berna ALA
Ankara Bahçelievler
Ortaokulu, 2. Sınıf
öğrencisi Yaşı: 12

Ayşegül ÇANKIROĞLU
Kastamonu, İsfendiyarbey İlkokulu
5-A öğrencisi. Yaşı: 11

MANSİYON KAZANAN KARDEŞLERİMİZ

Serpil YORULMAZ
İzmir Şehit Gazeteci Hasan Tahsin Ortaokulu 1-L öğrencisi, Yaşı 11

"Düşlediğim çevre"

Ali ÖTKÜR
Özel Darüşşafaka Lisesi Orta 1 öğrencisi Yaşı 13

"Çevre ve insanlar"

Atanur OSMANÇAVUŞOĞ
Ankara Bahçelievler Ortaokulu
öğrencisi Yaşı 11

Guzin SEZGİN
İzmir Şehit Gazeteci Hasan Tahsin
Ortaokulu 1-L öğrencisi Yaşı 12

"Yaşamayı düşlediğim çevre"

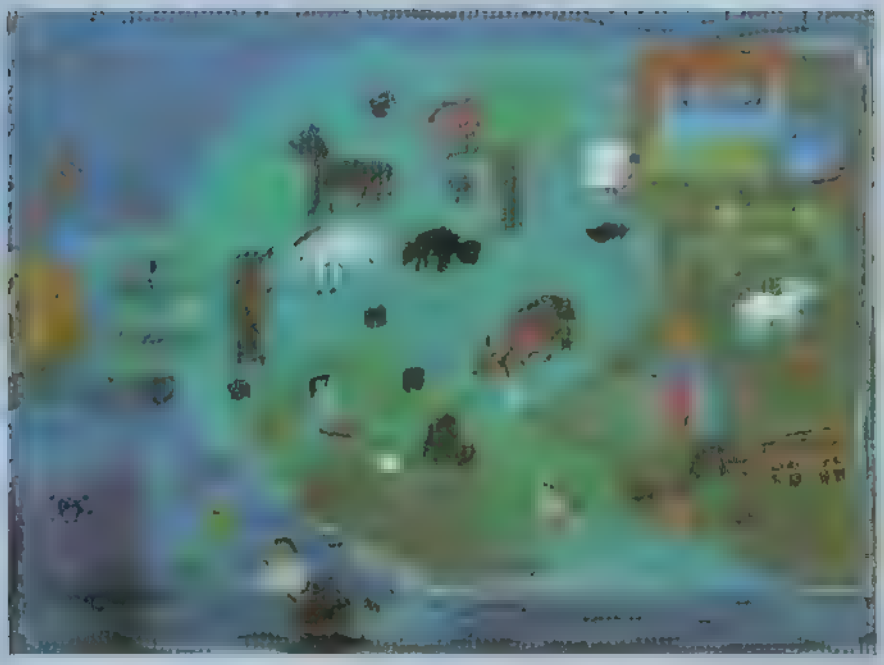

"Çevre kirlenmesi"

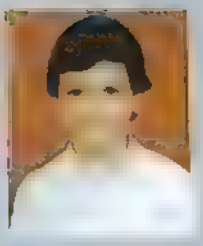

Tolga ÇETİN
İzmir Hürriyet Çocuk Kulübü 4-B
İlkokul öğrencisi Yaşı 10

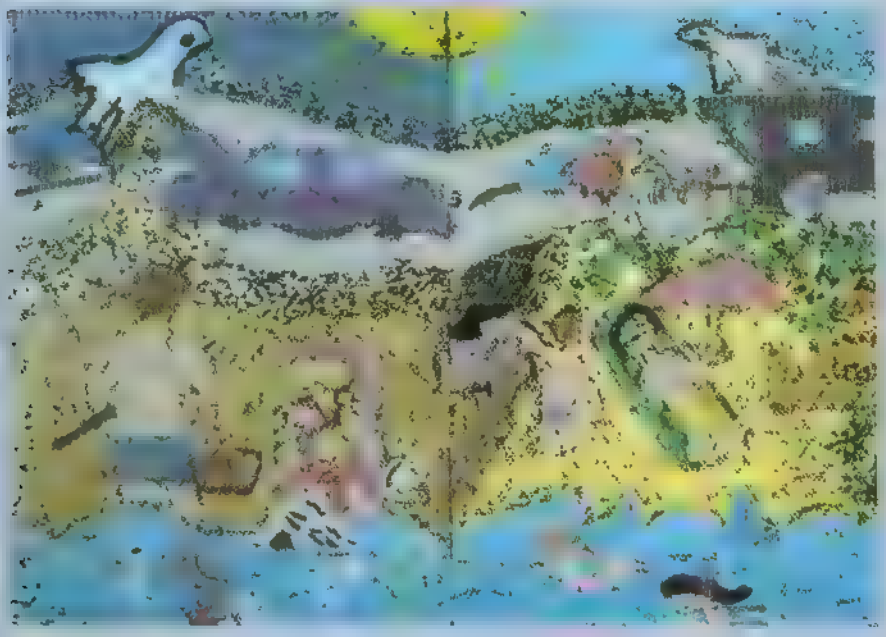

"Yaşamayı istediğim çevre"

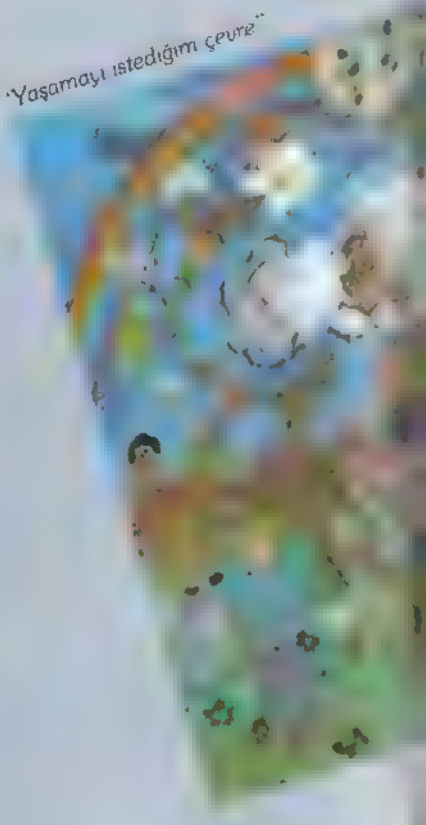

"Yaşamayı istediğim çevre"

Burcu ÇETİN
İzmir Hakimiyeti Milliye İlkokulu
5C öğrencisi Yaşı 11

Arzu OVAT
İzmir Hürriyet Çocuk Kulubü 2A
Ortaokul öğrencisi Yaşı 13

"Yaşamayı istediğim çevre"

Özsel BELELİ
İzmir Hakimiyeti Milliye İlkokulu 4K
İlkokul öğrencisi Yaşı 10

M. Melis BİLGİN
Hamdullah Suphi Tanrıöver İlkokulu
4D İlkokul öğrencisi Yaşı 8

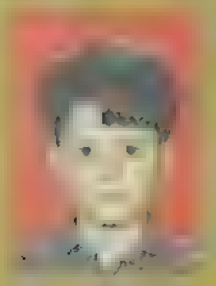

BİRİNCİLİK ÖDÜLÜ

Tuna USLU
Iğdır Bornova Kars
İlkokulu 4-D
Öğrencisi Yaşı 9

DİLENCİ DEĞİL

Röportaj: Tuna USLU

Bir cuma günü parka gezmeye gitmiştim. Ve gezerken 10-11 yaşlarında üç boyacıyla karşılaştım. Ayakkabı boyamak için müşteri arıyorlardı. "Size birkaç soru sormak istiyorum" diye onlara yaklaştım. Ellerindeki fırçaları yere koyarak çömeldiler. Üçünün de boyacı sandığı aynı şekildeydi. Üç tane kapaklı kutu...

Çocuklardan bir tanesinin gömleğinde ve pantolonunda pek yırtık yoktu. Bu çocuk orta boylu, kahverengi saçlı, eli yüzü düzgün, şirin bir boyacıydı. Adını sonradan öğrendim, Mehmet Efe'ydi.

Öbür çocuk üstünde birkaç yırtığı olan Nihat adında, siyah saçlı, çok açıkgöz bir çocuktu. Üçüncü çocuk ise, daha önce de okul yolunda gördüğüm sakat bir boyacıydı. Koltuk değnekleriyle yürüyordu ve boyacı sandığının ipini alnına takıyor, sandığını arkaya doğru sallandırıyordu. Bir keresinde bu çocuğa bir çikolata vermek istedim ama şu cevabı aldım: "Ben sakatım ama dilenci değilim". Çocuğa üzüldüm ve acıdım ama dilenci olmadığını söylemesi hoşuma gitmişti. Bu çocuğun adı da Mehmet'ti.

Bir banka oturup onlarla konuşmaya başladım. Birinci çocuğa sordum:

Tuna : Adın ne?
Mehmet : Mehmet Efe
Tuna : Yaşın kaç?
Mehmet : On bir.
Tuna : Kaçıncı sınıfa gidiyorsun?
Mehmet : İlkokul ikiye gidiyorum
Tuna : Okulunu seviyor musun?
Mehmet : Okulumu seviyorum
Tuna : Neden seviyorsun?
Mehmet : Orada bana bilgi öğretiyorlar
Tuna : Boyacı olmasaydın, ne olmak isterdin?
Mehmet : Boyacı olmasaydım doktor olurdum.
Tuna : Hep burada mı çalışırsın?
Mehmet : Her gün burada çalışırım.
Tuna : Günde ne kadar kazanırsın?
Mehmet : Dört, beş bin lira civarında
Tuna : Saat kaçla kaç arası çalışırsın?
Mehmet : 7'den akşam 9'a kadar.
Tuna : Demek 14 saat çalışıyorsun...
Mehmet : Evet, 14 saat çalışıyorum.
Tuna : Sonra ne yaparsın.
Mehmet : Ders çalışırım.
Tuna : Televizyon seyreder misin?
Mehmet : Seyrederim.
Tuna : Hangi programları daha çok seviyorsun?
Mehmet : İkinci programı seviyorum. En çok çizgi filmleri...
Tuna : Okumayı seviyor musun?
Mehmet : Evet, seviyorum.
Tuna : Hangi oyunları oynarsın?
Mehmet : Her oyunu oynarım, en çok top oynarım.
Tuna : Neler isterdin?
Mehmet : Evim, arabam, uçağım, mutlu ve sıcak bir yuvam olsun isterdim
Tuna : Kaç kardeşin var?
Mehmet : On bir.
Tuna : Nerelisin?
Mehmet : Ağrılıyım.
Tuna : Evinde kimler çalışıyor?
Mehmet : Annem babam çalışmaz. Hepimiz çalışırız.
Tuna : Anne baban neden çalışmıyor?
Mehmet : Çünkü babam inşaattan emekli. Annem de ev hanımı. Kardeşlerimden kimi inşaatçı, kimi Almanya'da garson.
Tuna : Eviniz kendinizin mi?
Mehmet : Evet evimiz bizim.
Tuna : Ne kadar para kazanıyorsun?
Mehmet : 120 bin lira götürürüm eve. Para götürmediğim zamanlar babam beni döver.
Tuna : Okulda derslerin nasıldır?
Mehmet : (Göğsünü şişirerek) Hepsi pekiyi. Sınıf başkanıyım.

Öbürünün de soruları dinleyerek cevapları mırıldandığını duyuyordum. Bazen konuşmaya katılıyordu. Konuşurken, yerde bulduğu çekirdek kabuklarını ufalıyordu. Her ufaladığı şey, eline sürülmüş boyalarla kapkara oluyordu. Bu çocuk ayakkabılarımı boyamaya başladı.

Tuna : Adın ne?
Nihat : Nihat.
Tuna : Kaç yaşındasın?
Nihat : On üç.
Tuna : Okula gidiyor musun?

Nihat : Okulu 5. sınıfta bıraktım, ama devam etmek istiyorum

Tuna : Okulu seviyor musun?

Nihat : Evet, okulu seviyorum.

Tuna : Okulu neden seviyorsun?

Nihat : Okumayı istiyorum. Okula gitsek görgülü oluruz. Anamıza, babamıza karşı çıkmayız.

Tuna : Günde ne kadar kazanıyorsun?

Nihat : Günde sekiz bin lira kazanıyorum.

Tuna : Eve az para götürdüğünde baban dövüyor mu?

Nihat : Hayır, "Canın sağ olsun" diyor.

Tuna : Saat kaçtan kaça çalışıyorsun?

Nihat : 11'le 8 arası.

Tuna : Televizyon seyreder misin?

Nihat : Evet, televizyon seyrederim. En çok Türk filmlerini seviyorum. Kavgalı olduğu için.

Tuna : Hangi kitapları okursun?

Nihat : En son 5. sınıf dergisini okumuştum.

Tuna : En çok hangi oyunu seversin?

Nihat : Top oynarım.

Tuna . Boyacılığa devam edecek misin?

Nihat : İşimi seviyorum. Boyacılığa devam etmek istiyorum

Tuna : Bu işi neden yapıyorsun?

Nihat : Bu işi muhtaç olmamak için yapıyorum

Tuna : Hayattan neler isterdin?

Nihat . Bir taksi ve 10. veya 15. katta oturmak isterim.

Tuna : Yaşantınız nasıl?

Nihat : Normal. Ağrı'da oturuyorduk, sonradan buyara geldik.

Tuna : Kaç kardeşin var?

Nihat : Dört kardeşim var. Ablam fabrikada. Öbür iki abim mobilya atölyesinde, öbürü de gemide.

Tuna : Ayda ne kadar kazanıyorsun?

Nihat : 200 220 bin lira civarında.

Tuna : Hangi oyuncaklarının olmasını isterdin?

Nihat : Topum, otobusum, bisikletim, arabam olsun isterdim

Tuna . Parkta başınıza bazı tehlikeler geliyor mu?

Nihat : Evet bazen dayak yiyoruz

Bir gun eve giderken, biri Nihat'a saldırmak istemiş, fakat Nihat kurtulmuş. Bu konuşma bittikten sonra, sakat olan Mehmet'in gitmesini bekledim. Bunu onu incitmemek için yapmıştım. O gittikten sonra, öburlerine onun hakkında birkaç soru sordum. Çocukların anlattığına göre Mehmet, ateşli bir hastalık geçirmiş, ondan sonra ayakları tutmaz olmuş altına çiş yapıyormuş. Üvey babasıyla beraber evden çıkıp buraya geliyormuş. Bazen de dedesi onu getiriyormuş. Arada sırada babalığının dükkânının önünde çalışıyormuş. O da video seyretmeyi severmiş.

Ondan sonra Nihat'a ayakkabılarımı boyadığı için 500 lira verdim ve onlara teşekkur ederek oradan uzaklaştım.

İKİNCİLİK ÖDÜLÜ

Utkan BOYACIOĞLU
İstanbul-Göztepe, İlhamı Ahmet Örnekal İlkokulu, 5-A öğrencisi Yaşı: 11

Röportaj: Utkan BOYACIOĞLU

er zamanki gibi saat 12.30'da, okuldan çıkmış, arka kapıya doğru yürüyordum. Yine mavi boyalı servisim beni bekliyordu. İçeride üç beş çocuk önceden belirlenmiş yerlerine oturmaya çalışıyorlardı. Ben en son oturacak ve kapıya ben bakacaktım. (*) Hem arabayı kullanıp hem sorularıma cevap verebilir miydi? Evet Teoman Amca 20 yıllık sürücüydü.

"Teoman Amca kaç yıldır bu meslekle uğraşıyorsun?"

– On yıl oldu.

"Peki, bu mesleği seçmenizin nedeni çocuk sevgisi mi, maddi destek mi?"

– Başta çocuk sevgisi, maddiyat da önemli faktörlerden biri.

"İşiniz sırasında birçok öğrencinin sorumluluğunu alıyorsunuz, bu sizde nasıl bir duygu uyandırıyor?"

– Velileriniz sizleri bize emanet edecek kadar güven duyuyorlar, bu çok güzel bir duygu, fakat sorumluluğu da çok büyük. O dakikadan itibaren veliniz ben oluyorum. Can güvenliğiniz yanında, hareketlerinizden, unuttuklarınızdan, isteklerinizden hep ben sorumlu oluyorum. Ta ki sizi öğretmeninize teslim edene kadar.

"İşinizden arta zaman kalıyor mu? Kalıyorsa bu sürelerde nelerle uğraşıyorsunuz?"

– Evet vaktim oluyor, dinleniyor ve balıklarımla ilgileniyorum.

"Sizin zamanınızda da servis var mıydı?"

– Hayır, yoktu. Karda kışta okula kadar yürürdük ve hiç geç kalmazdık. Oysa bazen trafik sıkışıklığı nedeniyle sizler geç kalabiliyorsunuz.

"Bizim yerimizde olmak ister miydiniz?"

– Gayet tabii olmak isterdim. Her şeye rağmen rahatsınız. Tum imkânları sizlere tanıyoruz. Tek eksiğiniz düzenli kentleşme ve temiz hava..

"Sizi en çok kızdıran nedir?"

– (Gülerek cevap verdi) Direksiyondayken beni konuşturmak, serviste bir şeyler yemeniz ve çığlık atmanız, bana göstermeden pencereden el çıkarmanız.

Tıklım tıklım servisler biz çocuklar için tehlikeli değil mi?

"Peki, bu hareketlerimiz araba kullanmanızı mı etkiliyor?"

– Sadece araba kullanmamı değil, evimi de etkiler. Bazen öyle kızarım ki bu sinirliliğim evde devam eder.

"Teoman Amca, bir dakika geciksek sizi kapıda göremiyoruz. Bu konuda biraz daha hoşgörülü olamaz mısınız?"

– Belki haklısınız, ama servisimde 15 çocuk var ve her birini bir dakika beklemem 15 dakika eder. Bu da okula gecikmeniz demektir.

"Mezun olan çocukların iyi yetişmesinde, sınavları kazanarak istedikleri okullara yerleşmelerinde katkınız olduğuna inanıyor musunuz?"

– Elbette Bir kere onları zamanında derse yetiştiren, evdeki ödevlerine ve yemeğine düzenli bir şekilde ulaştıran benim...

"Teoman Amca, beş saat okuldaysak, bir saat de sizinleyiz her gün. Diyebilir miyim ki beş yılda ilkokuldan, bir yıl da sizden mezun oldum. Her şey için teşekkürler .."

* Biz öğrenciler arasında serviste kapıya bakmak, çok önemli bir görevdir. Teoman Amcadan sonra servisten sorumlu kişi anlamındadır.

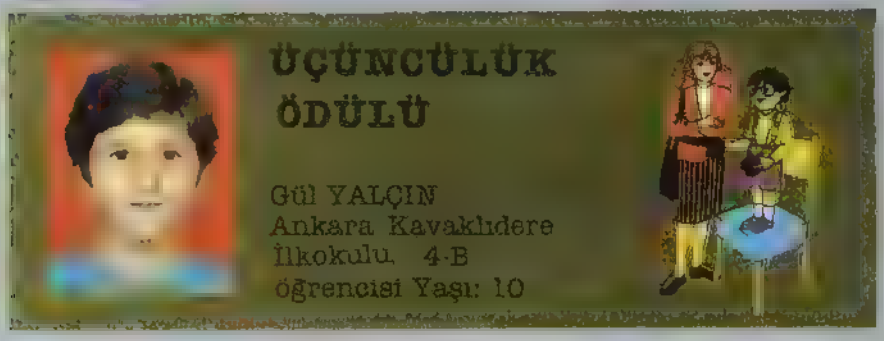

AFGANİSTAN: İÇ SAVAŞ VE ÇOCUKLAR

Röportaj: Gül YALÇIN

Uzun süredir Afganistan'daki iç savaş ilgimi çekiyordu. Televizyonda bu konuyu izliyor, üzerinde uzun uzun düşünüyordum. Oradaki çocukların durumunu merak ediyordum. Bu arada Doğan Kardeş dergisinin açmış olduğu röportaj yarışmasını öğrendim. Afganistan'ın yurdumuzdaki temsilcisiyle konuşmaya karar verdim. Bu konu hakkında gazetelerden, dergilerden bilgi topladım. Haberlerde izledim.

Afganistan Maslahatgüzarı, beni evinde ağırladı. Filkulağı denen tatlı bir Afgan böreği ile çay sundu. Börek çok hoşuma gitti. Maslahatgüzar İngilizce konuşuyordu. Tercüman, benim konuşmalarımı ona, onun konuşmalarını bana çeviriyordu.

"Sovyetler neden ülkenize girdi?"

– Bizim 1978 tarihinde Sovyetler Birliği ile yaptığımız bir işbirliği anlaşması var. Ülkemiz güçlüklerle karşı karşıyaydı. Dış ülkeler müdahale ediyordu iç işlerimize. Bu müdahalelere yalnız başımıza karşı koyabilecek durumda değildik. Bu yüzden SSCB ile aramızdaki anlaşma gereğince, biz onların yardımını istedik ve onları ülkemize davet ettik.

1978'de ülkemizde bir devrim yapmıştık. Devrime karşı, gerici güçler mücadeleye başladılar. Pakistan'a ve İran'a kaçtılar. Oradan milyonlarca dolar değerinde silahlar aldılar. Bu silahlarla, o yabancı ülkelerde eğitim görüp, ülkemize karşı savaşmaya başladılar. İşte SSCB'yi bu güç durumlarda çağırdık.

"SSCB yardım için geldi, dediniz. Ama ülkeye pek çok zararı oldu. Nasıl yardım oluyor bu?"

– Dediğiniz doğru. Geçen on yıllık savaş içerisinde biz birçok şeyi kaybettik. Ülkemiz çok zarara uğradı. Gerek insan hakları, gerek ülkenin refahı ve ekonomik durumu açısından son derece olumsuz durumlar yaşandı Afganistan'da. Ama bu olumsuzluklara yol açan şey, gerici güçlerin İran'dan, Pakistan'dan, Amerika'dan yardım alarak ülkede bir savaş başlatmalarıydı

Geçen on yıl içinde, muhalefet 2500 okulu yaktı. Çocukların okuması gerekir. Ama bu yüzden çocuklarımız okuyacak yer bulma problemiyle karşı karşıya

"Afganistan'da kızlar okula gidiyor mu?"

– Anayasamıza göre kızla erkek arasında hiçbir fark yoktur. Bütün okullarımızda, kızlar ve erkekler birlikte okuyorlar. Bize göre kızlar ve erkekler eşittir. Özellikle, 78 devriminden sonra, kadın hakları alanında önemli gelişmeler oldu Afganistan'da.

"Mücahitler arasında çocuklar var mı?"

– Çocuklar bir ülkenin geleceğidir. Onların eğitilmesi, iyi bir öğrenim görmesi gerekir. Çünkü gelecekte ülkeyi onlar yönetecek. Umudumuz bizim onlar...

Pakistan'daki ve başka yerlerdeki mücahit grupları arasında çocuklar da var. Üzgünüz ki, onlar doğrudürüst bir eğitim görmüyorlar. Mücahitler onları eğitse bile, savaşmak ve dövüşmek üzere eğitiyorlar.

Diyorlar ki, okullarda insanlar okuduğu için bu devrim oldu. Bunun için çocukları okula göndermekten kaçınıyorlar. Okullardan korkuyorlar. Onlar için çocukların yalnızca camiye gitmeleri yeterli.

"Çocukların oyun imkânı var mı?"

– Çocuklar bizim umudumuz, demiştim. Bu yüzden iyi eğitim görmelerini istiyoruz. Eğitimin değişik yolları var. 78'den sonra çocukların okul öncesi kurumlarda eğitimine de özel önem verildi. Devrimin bir sloganı vardı: "Çocuklarımız için en iyiyi verelim"!..

Bu sloganı hayata geçirmeye çalıştık. Çocuklar için oyun bahçeleri, ana okulları, özel çocuk hastaneleri ve değişik sosyal kurumlar açıldı. Bu tür kurumlar önceleri başkent Kabil'de vardı. 78'den sonra taşraya da yaygınlaştırıldı.

Her şeyin ücreti Devlet tarafından karşılanıyor. 1988'de yeni bir uygulama başlatıldı. İlkokullarda kahvaltı ve öğle yemeği verilmeye başlandı. okul üniformaları da devlet tarafından verilmeye baş-

landı. Bunun için 4 milyar Afgani harcandı. Afgani bizim para birimimizdir ve 50 Afgani 1 dolara eşittir. (Toplam 80 milyon dolar ediyor).

"Afganistanlı çocukların ne tür oyunlar oynadıklarını merak ediyorum. Biraz açıklar mısınız?"

– Afganistan'da çocuklar, senin de bildiğin futbol, masa tenisi oynuyorlar. Türkiye'de oynanan saklambaç oyununu da oynuyorlar.

Şöyle bir oyun var: Ortaya bir şey asılıyor. Çocuklar iki gruba ayrılıyorlar. Sonra koşup ortadaki şeyi kapmaya çalışıyorlar. Bunu kim önce kaparsa o kazanıyor.

Bir başka oyun var: Çocuklar halka oluşturuyorlar. Dans edip, bazı Afgan şarkılarını söyleyerek dönüyorlar.

"Çop ganda" denilen bir oyun var. Burada da iki gruba ayrılıyorlar. Ellerde bir çubuk oluyor. Ortada da bir top. Çubukla, top bir gruptan öbür gruba atılıyor, öbür grup da topu çubukla karşılayıp geri gönderiyor.

İşte, bu tür oyunlar...

"Çocuklar ne tür işlerde çalıştırılıyor?"

– Bizde çocukların hem çalışmasını, hem dinlenmesini, hem de oynamasını organize eden bir kurum var. Çocukların dinlenmeye de ihtiyacı var. Bu kurum, çocukları yurt içinde ve dışında tatile gönderiyor. Örneğin, yalnızca geçen yıl, dört bin tane çocuk Sovyetler Birliği'ne, tatil kamplarına gönderildi.

"Evet dinleniyorlar. Fakat ben ne tür işlerde çalıştırıldıklarını öğrenmek istemiştim."

– Yasalarımıza göre 15 yaşından küçük bir çocuğun hiçbir yerde çalışması mümkün değil. Ancak 16, hatta 18 yaşından sonra çalışabilirler.

15'inden küçükler, eğer çalışıyorlarsa, ya derse ya da değişik sosyal faaliyetlere çalışıyorlardır.

"Buna inanayım mı? Bizde ayakkabı boyayan, simit satan çocuklar var. Sizde yok mu?"

– Yasalara göre bu mümkün değil. Tabii, özellikle kırsal kesimde, çocuklar ailelerinin yanında çalışıyorlar. Tarlalarda çalışıyorlar. Kentlerde de çalışan çocuklar var. Ama bunların sayısı çok fazla değil.

"Çocuk ölümlerinin oranı nedir? Ve en yaygın görülen ölüm nedeni nedir?"

– Ne yazık ki, savaş koşullarından dolayı, doğrudan savaşın yol açtığı ölümler ve Pakistan'taki mülteci kamplarındaki kötü koşullar, çocuk ölüm oranını epeyce yükseltti.

Mülteci kamplarında, Pakistan'da, çocuklar çok sıcak havalarda, küçücük çadırlarda kalıyorlar. Beslenme koşulları, sağlık koşulları çok kötü. Buralarda yüzde 50'yi aşan çocuk ölümleri var.

Öte yandan, savaş boyunca Afganistan'da yüz binlerce insan öldü. Bunların çocukları var. Annesini, babasını, yakınlarını kaybetmiş çocuklar, kötü koşullar içinde yaşadı. Çocuk ölümlerini artıran bir başka etken de buydu. Gerçi hükümet bu kimsesiz kalmış çocuklara bakacak kurumları oluşturdu. Ama yine de, savaş boyunca çocuklar en büyük zararı gördüler. Hükümet her ne kadar elinden geleni yapsa da, anne ve babaların yerini dolduramıyor. Çocuklar hep bir şeylerden, bir sevgiden yoksun kalıyor.

Sonra kentlere atılan roketler var. Bunlar korkunç sesler çıkarıyor. Annesi, babası ölmese bile evleri yıkılmasa bile, çocuklar tüm bu korkunç seslerden şok oluyor.

Çocuklar için, her şeyden önce çocuklarımızın bu olumsuz koşullardan kurtulması için, bu savaşın en kısa sürede sona ermesini istiyoruz.

"Çocuklar, müzik, resim gibi sanatlarla ne oranda ilgileniyorlar?"

– Ana okullarından başlamak üzere, çocuklar her türlü sanat faaliyetlerini yapabiliyorlar. Okullarda resim, müzik dersleri var. Tiyatro çalışmaları ve diğer sanatsal faaliyetleri yapmaları mümkün.

"Çocuk kitapları var mı? Çocuklar bunları okuyabiliyor mu?"

– Evet. Çok çeşitli çocuk kitaplarımız var. Ve bunları okumak için çocukların bir para ödemesi gerekmiyor. Bu kitapları ücretsiz olarak edinebiliyorlar.

"Sorularım bu kadar, teşekkür ediyorum."

– Ben son birkaç söz söylemek istiyorum. Savaşın çocuklar üzerindeki olumsuz etkileri saymakla bitmez. Bunlardan yalnızca biri olan roket seslerini sana anlatmıştım. Çocuklar gelişme halinde, zayıf bir bünyeye sahiptir. Savaş yüzünden yollar kesiliyor, yiyecek sıkıntısı çekiliyor. Çocukların süt içmesi gerekir, süt bulunmadığı zamanlar oluyor. Bunlar bulunmazsa çocuklar çabucak hastalanıyor.

Afganistanlı çocuklar adına, siz Türk çocuklarından dileğim şu: Savaşın bitmesi için siz de elinizden geleni yapın. Yine Afganistanlı çocuklar adına, size savaşsız bir dünya diliyorum.

Afganistan Maslahatgüzân Abdul Şamad'la yapılan röportaj

Doğan Kardeşi

YARATANLAR

GÜNGÖR KABAKÇIOĞLU

Ressam, Mimar ve Karikatürist Güngör Kabakçıoğlu 9 Eylül 1933 yılında Antalya'nın Serik kazasında doğdu. İlk ve ortaöğrenimini İzmir Karşıyaka Lisesi'nde yaptı 1950 yılında ailesi ile birlikte İzmir'den gelerek İstanbul'a yerleşti 1953 yılında Işık Lisesi'ni bitirdi

Resim ve karikatur çalışmalarına Karşıyaka Lisesi'ndeki öğrencilik yıllarında başladı, bu ilk çalışmaları lisenin Yamanlar dergisinde yayınlandı. İlk karikatürleri 1950 yılında İzmir'de Anadolu Gazetesi'nde neşredildi. İlk sergisini de yine aynı yıl Karşıyaka Halkevi'nde açtı

Resim ve mimarlık eğitimini İstanbul Devlet Güzel Sanatlar Akademisi'nde yaptı Bir süre resim bölümünde çalıştıktan sonra Akademinin Mimarlık Bolumüne geçti ve buradan 1961 yılında mezun oldu.

1952-1954 yıllarında YAPI KREDİ Bankasının kultür hizmetlerinden haftalık DOĞAN KARDEŞ Çocuk dergisinin kapak ve iç resimlerini çizdi. 1955 yılında ve 1978 1982 yılları arasında Tercüman Gazetesi'nde politik karikaturler yaptı.

Varlık Çocuk Yayınları'nın ve Dost Yayınları'nın birçok kitaplarını resimledi. Pinokyo, Alis Harikalar Ulkesinde, Polyanna, Arınaya gibi. Atilla İlhan'ın SISLER BULVARI, Orhan Kemal'ın GREV kıtaplarının kapak resimleri bu çalışmaları arasındadır

Istanbul Şehir Gazetesi'nde ve Adalet Cimcoz'un MAYA Sanat Galerisi'nde eserlerini birkaç kez sergiledi 1955 yılında Türkiye'yi yabancı ülkelere tanıtmak için açılan afiş yarışmasında derece aldı.

1963 yılında Istanbul Emek Sinemasi'nın fuaye duvarlarını resimledi 1964 yılında İzmir Efes Oteli'nın sanat işleri için açılan yarışmada derece alarak, otelin duvar ve panolarını resimledi Emekli Sandığı'nın Istanbul'daki Tarabya restoran ve plajının dış cephesindeki beton rölıyefler onun eseridir. 20 yıla yakın bir süre B P Petrolleri ve Kervansaray A.Ş.'nın mimarlığını yaptı. Kervansaray Mokampları, Bodrum'daki Bugenvilla Turistik Tesisleri ve NURTUR sitesi onun mimari yapıtlarındındır. Hasajans Reklamcılık A.Ş. ortaklarından ve yöneticilerindendir askerlik görevi dolayısı ile 1961-1963 yıllarında istihkâm subayı olarak Gelibolu'da bulundu. 1970 yılında Mimarlar Odası İstanbul Şubesi sekreter üyeliğini üstlendi

Istanbul üzerine yaptığı resimlerinin bir kısmını 1986 yılında 14. ULUSLARARASI ISTANBUL FESTİVALİ'nde sergiledi. 35. Sanat yılı dolayısı ile 1987 yılında YAPI KREDI Bankası'nın Galatasaray'daki KAZIM TAŞKENT Sanat Galerisi salonlarında 300'e yakın resmini sergiledi. 1965 yılında eşi Beril ile evlendi Zeynep ve Ömer adında iki çocuğu vardır.

Sene 1950 yaşım on yedi İzmir Karşıyaka Lisesi'nde öğrenciyim. Doğan Kardeş'e karikatürler, resimli hikâyeler çizip gönderiyorum, basılıyor. Doğan Kardeş'ten, Doğan Kardeş imzalı övgüler dolu mektuplar alıyorum, hoşuma gidiyor, sevinçten uçuyorum

Sene 1951 yaşım on sekiz babamın görevi dolayısıyla İstanbul'a yerleştik. Işık Lisesi'nde öğrenciyim. Doğan Kardeş'in devamlı çizeri Selma Emiroğlu dergideki görevinden ayrılmış, yerine zamanın tanınmış karikatüristleri kapak resimlerini çiziyorlar İşte o günlerde ben çizgilerimi bir dosyaya toplayıp kolumun altına aldım ve Doğan Kardeş'in yolunu tuttum kapısını çaldım, içeri girdim, masada oturan bey'e ben İzmir'den size karikatürler gönderen Güngör Kabakçı oğlu'yum, bana Doğan Kardeş imzasıyla mektuplar gönderen Doğan bey amca ile tanışmak istiyorum dedim, beni bir beyin yanına götürdü ve işte, sana Doğan Kardeş imzalı o mektupları gönderen bu amca dedi. O amca Vedat Nedim Tör'dü ve beni o amca ile tanıştıran da dergının yazı işleri müdürü, Şair Şükrü Enis Regü ağabeyimizdi. Vedat Nedım Tör çalışmaları ile Türk kültür yaşamına katkıları olan mini mini büyük bir insandı. O yalnız benim değil bir çok genç sanatçının elinden tuttu, gelişip yetişmesine yardımcı oldu. Yıllarca Doğan Kardeş'in kapak ve dergi içi resimlerini onun ve Şükrü Enis Regü'nün desteği ve sevgi dolu sözleri arasında çizdim. Kazandığım paralarla okudum, ilk saatimi, ilk fotoğraf makinamı o paralarla aldım.

Doğan Kardeş'le büyüdüm, Doğan Kardeş'le yaşadım...

Güngör Kabakçıoğlu

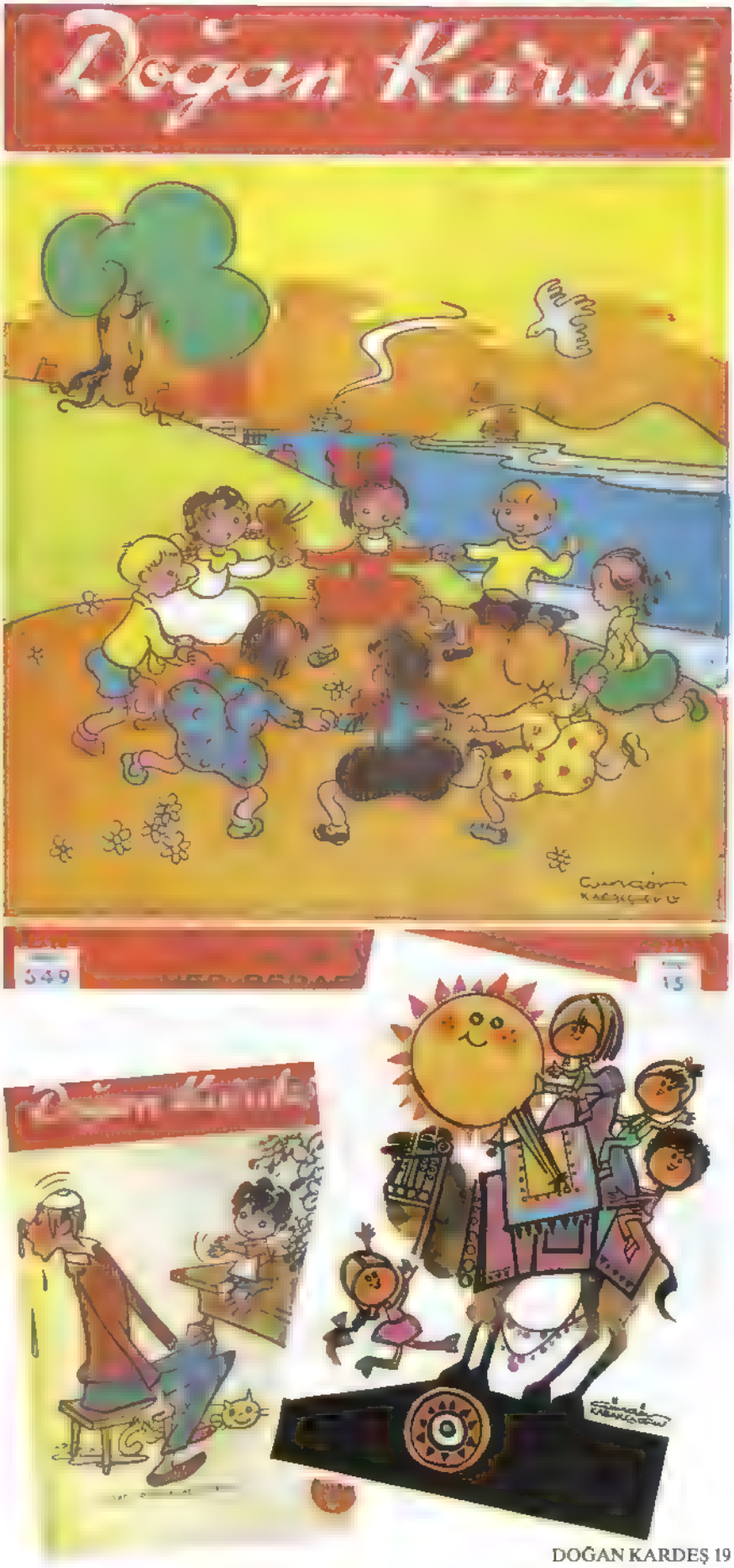

BİZİ YAŞATAN DOĞA

FOKLARIN DOKTORU

• John de Boer adında Hollandalı bir kaptan, 11 yıldır hasta fok balıklarını iyileştirmek için bıkmadan usanmadan çaba gösteriyor.

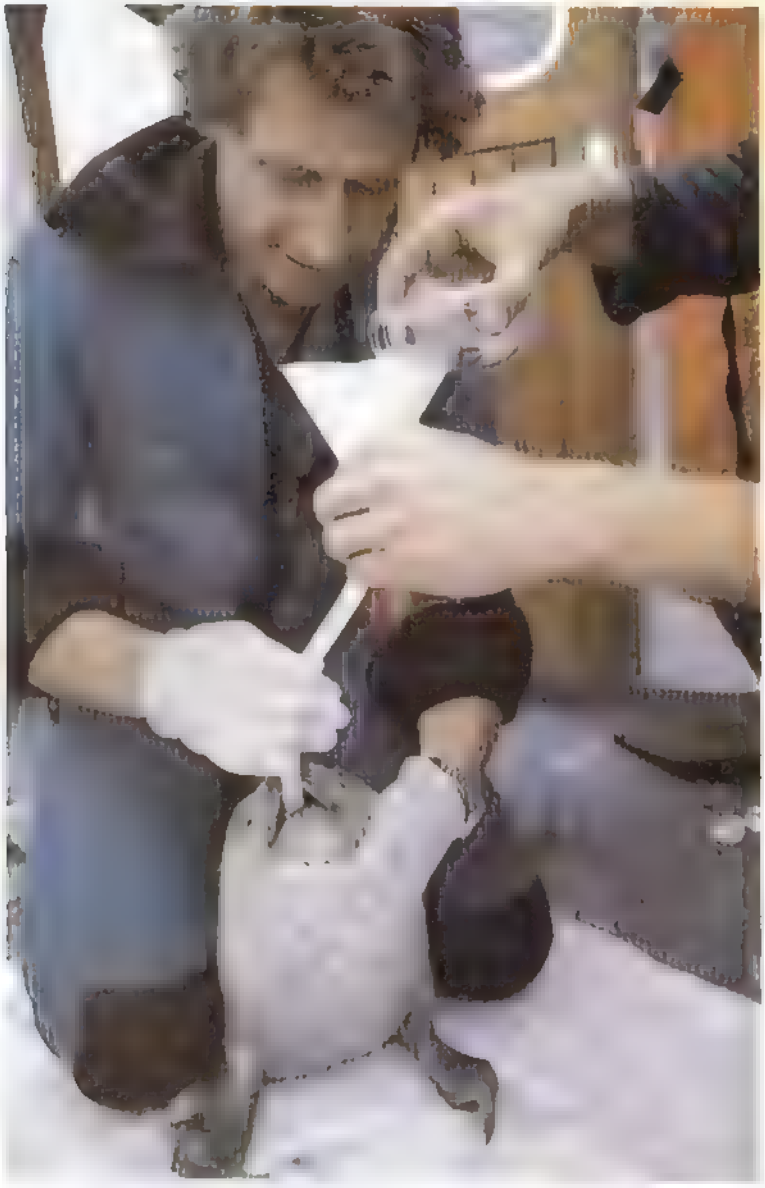

Yavru fok gemiye çıkarıldıktan sonra, kendisi için özel olarak hazırlanan hoşgeldin içeceğini

Sizlere kötü bir haber vermek istemezdik çocuklar, ama denizlerin sevimli ve güzel hayvanları foklar hastalandı. Kuzey Denizi ve Baltık Denizi'nde yaşayan, tahminen 15 bin kadar fok balığının yarısından fazlası ne yazık ki salgın bir hayvan hastalığına yakalanmış. Hem de kısa sürede öldürücü bir hastalığa. Aslında, 1970'li yıllardan beri, fok balıklarında çeşitli hastalıklar saptanıyor. Çevre korumacılar, fok balıklarındaki hastalıkları Kuzey Denizi'ndeki kirlenmenin neden olduğunu ileri sürüyorlar. Ülkelerin Kuzey Denizi'ni çöplük olarak kullanması denizlerde hayvanlar için salgın hastalıklara neden oluyor

Fokların Ege Denizi'nde de yaşadığını biliyor musunuz? Tabi, eskiden Ege Denizi fok balıklarıyla doluydu. Ege adaları, Yunanistan kıyıları fokların yurtları sayılırdı. Ancak Ege Denizi'ndeki kirlenme nedeniyle fok balığı sayısı çok azaldı. Geri kalan fok balıklarını kurtarmak için, Yunanistan'daki ve Avrupa'daki doğayı koruma örgütleri, yeşil gruplar çaba sarfediyorlar. Biliyorsunuz, Akdeniz sahillerimizdeki deniz kaplumbağalarını korumak için de önlemler alınıyor Ancak, sahillerimizin yıldan yıla turistik yapılarla, oteller-

le, motellerle dolması, yumurtlamak için karaya çıkmak zorunda olan bu hayvanların yaşam alanlarını giderek daha fazla daraltmakta...

Biz gelelim yine hasta foklara. Kuzey Avrupa ülkelerinde doğayı koruma örgütleri fokları kurtarmak için yoğun çaba sarfediyor. Bu örgütler, salgın hastalığın sürmesi durumunda, fok soyunun tamamen yokolacağını vurguluyor ve bu tehlikeye bütün dünyanın dikkatini çekiyorlar. Denizlerin bu güzelim yaratıklarının soyunun tükenmesine kim razı olabilir?

Fokları hastalıklara karşı korumak, hasta fokları yakalayıp iyileştirdikten sonra denize salmak için yıllardır çalışanlardan biri de Hollandalı bir kaptan. Adı John de Boer. Bu fok sevdalısı kaptan 11 yıldır bıkmadan usanmadan gemisiyle denize açılıyor. Bugün koruma altında bulunan kıyılarda hasta foklar arıyor.

Hollandalı Kaptan John De Boer, fokları nasıl yakalayıp tedaviye götürdüklerini şöyle anlatıyor. "Kıyıda hasta olduğunu saptadığımız foklara doğru sessizce yaklaşıyoruz. Sonra birdenbire fokun üzerine atılıyor, onu başından ve kuyruğundan yakalıyoruz. Sahilde bekleyen plastik bota çıkarmadan önce, foku bir ağa sarıp kafese koyuyoruz. Tabi fok kolumuzu bacağımızı ısırıyor, ama aldırmıyoruz. Son yakaladığımız fok bir yavruydu, iki aylıktı ve

20 kilogelirdi. Hayvanı gemiye çıkardıktan sonra kafesin kapağını açıyoruz. Kocaman kahverengi gözleriyle "ne oluyoruz?" diyor ve bizlere bakıyor. Plastik bir hortumla, ona öğütülmüş balık ve çeşitli minerallerden hazırladığımız sıvı "hoşgeldin yiyeceğini" içiriyoruz"

Kaptan Boer yavru fokla limana dönüyor. Onları limanda 17 yıldır foklarının anneliğini yapan, "fok kreşi"nin yöneticisi Bayan Hart karşılıyor. Bayan Hart yavru foku kucağına alıyor. Seviyor, okşuyor. Sonra, fok, kreşte bakıma alınıyor. Hayvanda hastalık saptanırsa, gerekli bakımı yapılıyor, ilaçları veriliyor. İyileşme başladıktan sonra, fok yeniden denize, alındığı yere götürülüp bırakılıyor.

Bu şekilde yüzlerce fok tedavi edildi. Hollanda kıyılarında, denizlerinde 600 kadar fok kalmış. Şimdi Kaptan Boer, Bayan Hart ve arkadaşları fok sayısını kısa sürede 1000'in üzerine çıkarmak için çalışıyorlar.

Acaba bu doğasever, hayvansever insanlar olmasaydı, fokların hali ne olurdu, dersiniz çocuklar?

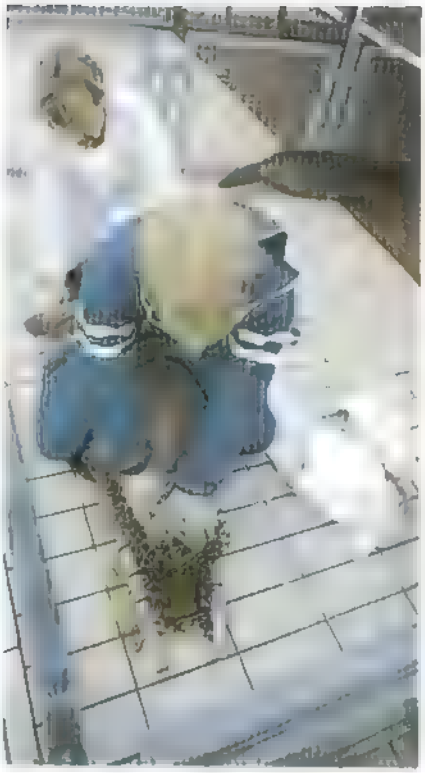

Foklar kumsalda dinleniyor. Doktorlar, hasta bir foku incelemeye çalışıyor Foktan kan alınacak, kanı tahlil edilecek sonra da kendisine aşı yapılacak

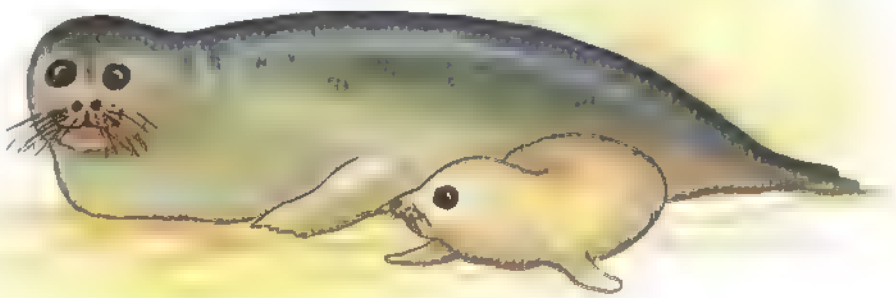

Tarama

BlackBishop

DOLU DOLU ANADOLU

GÜZEL ARAKHNE NASIL ÖRÜMCEK OLDU!

Anadolumuzun kilimleri, örgü ve nakışları çok meşhurdur. Adı ister Arakhne, ister Ayşe olsun, hep kadınların eseridir yaratılan bu güzel eserler... Öykümüz Arakhne adlı kilim ustası bir kızın üzerinedir...

Bir zamanlar Batı Anadolu'nun iç kısımlarındaki Lydia Krallığının el sanatlarındaki becerileri komşu ülkelerce bilinirdi. Bunları yaratan sanatçılar, Anadolu'nun eşsiz güzelliklerinden esinlenirlerdi. İzmir'in 44 km. güneyindeki Kolophon (Değirmendere) kenti de bu sanatın merkezlerinden biriydi.

Gelelim öykümüze,

Kolophon'da Arakhne adında bir kız yaşarmış. Çok güzel olan bu genç kızın ünü, ülkenin sınırlarını aşmış. Zira nakış işlemekte, kilim dokumakta çok becerikliymiş. Onun kilim ve dokumalarındaki desenleri görenler hayran olurlarmış. Arakhne'nin babası ünlü bir kumaş boyacısıymış. Hele antik devrin kutsal rengi olan ve krallara özgü bir renk olan purpur (erguvan) rengini en güzel o tuttururmuş. Tabiî Arakhne küçüklüğünden beri renkler dünyasında yaşamış. Böylece babasının boyalarını kilimlerinde, dokumalarında zevkle kullanırmış. Bütün gün ya tezgâhının başında oturup kilim dokurmuş ya da gergefini gerer, oyalarını işlermiş. Onu izlemeye dağlardan, ormanlardan Su Perileri (Nympheler) gelirmiş. Yine bir gün tezgâhı başında kilim dokurken, Su perileri de gelmış, hayran hayran onu izliyorlarmış. İçlerinden biri dayanamayıp sormuş.

– Güzel Arakhne, bu kadar güzel kilim dokumayı, bu eşsiz desenleri yaratmayı Akıl Tanrıçası Athena'dan mı öğrendin?

Arakhne kendine olan güveniyle:

– Nasıl?.. Athena mı?.. O da kimmiş? Ben herkesle yarışabilirim, hatta Tanrıça Athena'yı bile bu yarışta geri bırakabilirim. Çünkü ben aklım, kalbim ve ellerimle örüyorum, duygularımla renklendiriyorum. Hissederek yapıyorum bunu..

Bu sözler Tanrıça Athena'nın kulağına kadar gitmiş bile.. Athena çok kızmış buna. Biliyorsunuz Athena Akıl Tanrıçası olduğu kadar insan emeğiyle oluşan tüm sanatların, işlerin ve özellikle nakışların, örgülerin koruyucusuydu. Athena hiç üşenmeden yaşlı bir kadın kılığına girmiş ve Olympos'tan kalkıp, Anadolu'ya gelmiş, çıkmış Arakhne'nin karşısına öğüt vermiş:

– Arakhne, kızım!.. demiş yorgun ve yaşlı bir sesle, dokumada çok başarılısın, diğer kadınlarla yarışırsın. Ne kadar güzel dokuduğun besbelli, ama bir Tanrıça ile bir tutma kendini, dinle beni, ihtiyar bir kadının bu sözleri, beyaz saçları ve yüzündeki kırışıklık tecrübelerinin göstergesidir. Alçakgönüllü ol ve sözlerini geri al. Ama Arakhne yine de kanmamış bu sözlere. Çünkü kendine güveniyormuş.

– Kendimi büyük görmüyorum, gerçeği söylüyorum! Işime ve sanatıma güveniyorum. Gelsin Athena, yarı

şalım onunla!

—Geldi işte! demiş, Athena büyük bir hışımla, kocakarı kılığından çıkmış ve kendi kılığına bürünmüş.

Her ikisi de dokuma tezgâhının başına geçmiş ve başlamışlar yarışa. Arakhne işlenmemiş bir ip yumağını eline almış ince ve çevik parmaklarını çarçabuk evirip çevirmiş, altın ve gümüş tellerle karıştırmış, bir bulut kadar yumuşak ve hafif yumak yapmış. Athena tezgâhta Olympos dağını ve oradaki Tanrıları işleye dursun, Arakhne Tanrıların komik maceralarını konu etmiş dokumasına. Özellikle Baş Tanrı Zeus'un çapkınlıklarını canlandırmış Tanrıların üstün olduğunu söyleyen Athena'ya, Tanrıların zayıf yönlerini, kendilerine yakışmayacak hareketlerini göstermek istemiş. Pek de mükemmel işlemiş alaycı bir ifadeyle.

İşleme bitince, Athena kızın örgüsüne bakmış. Ama ne görsün!.. Nakışı kusursuz, olağanüstü güzellikte ve kendi örgüsünden de üstün. Hiç bir kusur bulamamış Arakhne'nin işine. İşte o zaman müthiş bir öfkeye kapılmış Athena, kıskançlık içinde Arakhne'nin işlediği parçayı yırtıp, param parça etmiş, dokuma tezgahını da kırmış.

Arakhne çok üzülmüş. Eserinin parçalanmasına dayanamamış ve kuytu bir yerde kendini asmış. Aslında çok da kötü kalpli değilmiş Athena, ama kızdığı zaman acımasız kesilir, intikamını kötü alırmış. Öfkesi dinmek bilmemiş ve...

"Madem ki benimle kendini bir tuttun, sen ölmeyeceksin. Bundan böyle örümcek olarak yaşayacaksın ve hayatının sonuna dek ağ öreceksin. Ördüğün bir işe yaramayacak, hayatın bir ağ üzerinde dönüp gidecek!" demiş.

Bazılarına göre Athena ona acımış ve ölümden döndürmüş. Ama yine de evlerimizin kuytu, gizli köşelerindeki örümcek ağlarını görünce, içimiz şöyle bir burkulur ve güzel kız Arakhne geliverir aklımıza, bir de eleştiri kabul etmeyen kendini beğenmiş başkalarının emeğine saygı göstermeyen insanlar!.

UZAKDOĞU'NUN KÜÇÜK YILDIZI: JAPONYA

Anlatan: Keiko NONAKA

Japonya, benim çok özlediğim memleketim. Bilindiği gibi, benim ülkem Türkiye'den çok uzak bir noktada, Uzakdoğu'nun en doğusunda yer alır. Aynı yarımkürede bulunmasına rağmen, Japonya'nın, Türkiye'nin komşu ülkelerinden ne kadar değişik unsurlara sahip olduğunu hiç düşündünüz mü? Sizin için o kadar yabancı ki, bu yüzden onu oldukça ilginç bulabilirsiniz. İşte ben, Japonya'dan gelen bir küçük temsilci olarak, size ülkemin çeşitli özelliklerini tanıtacağım.

"Japonya" adı, "Zipangu"dan alınmıştır. "Altın ada" anlamına gelir bu sözcük. Belki daha önce duymuştunuz: Batı dünyasında, Marco Polo'nun yaşadığı çağda, Uzakdoğu'da, "Zipangu" adında küçük ama muhteşem bir ülkenin varolduğuna inanılıyormuş. "Zipangu", pırıl pırıl bir ülke olarak düşlenirmiş, öyle ki, her şey altından yapılmış!... Ve o çağda yaşayan Batılılar, bu hiç görmedikleri efsanevi ülkeye çok çok imrenirlermiş. Bu, Marco Polo'nun seyahatnamesinde de yer almaktadır.

İtalyan gezgini Marco Polo, babası ve amcasıyla birlikte çıktığı Asya yolculuğu sırasında Çin'e gitmişti. O tarihte, yakından bildiğiniz Kubilay Han'ın huzuruna çıkmış, onun gözüne girmeyi başarıp, hizmetinde çalışmıştı. Marco Polo, Çin'de karşılaştığı ilginç olayları, edindiği yeni bilgileri kaydederek tam 17 yıl kalmış. Bu yıllar içinde, Çin'in yarı başındaki küçük bir ada olan "Zipangu" hakkında da bilgiler toplamaya çalışmış. Ama bir türlü adayı ziyaret etmeyi başaramamış. İtalya'ya döndükten sonra yazdığı "Marco Polo'nun Yolculukları"nda, Japonya'yı "Zipangu" olarak tanıtmıştır.

Gerçi Japonya altın ülke değildi ama, Batılıların kalbinde hep öyleymiş gibi yer etti. Böylesine kıvanç verici bir sıfatla anılan Japonya, çağdaş dünyadaki Japonya'nın durumuna gelene kadar çok değişmiştir.

JAPON TARİHİ

Önce Japonya'nın tarihi üzerinde duracağım. Milattan Sonra 4. yüzyılda, Japonya'da imparatorluk hüküm sürmeye başladı. İmparator, yöresel yetkili ailelerin (derebeylerinin) yardımıyla, Çin hukuk sisteminden alınma yöntemlere dayanarak ülkeyi yönetiyordu. 8. yüzyılda, bu düzeni sarsan bir gelişme oldu: Soylular, devlet tarafından çiftçilere verilen arazileri kendilerine mal edip halkı sömürmeye başladılar. Böylece, sonradan görme soylular, görkemli kültür birikiminden de yararlanarak yaşar oldular. Onların karşısında İmparator güçsüz kaldı. Öte yandan, soyluların yanında savaşçı olarak hizmet eden "samuray"lar gittikçe güçlendiler. Samuraylar, 12. yüzyılda soylulara başkaldırıp iktidarı ele geçirdiler. Ülkeyi iyi duruma getirme konusunda, ciddi olarak kararlıydılar.

Samurayların reisi "Şogun"du. Bütün Japonya'da, illeri yönetmek için atanan samuray şeflerini yönetme kudretine sahipti.

Samuray döneminin 700 yıl gibi uzun bir süre devam etmesi, bu sistem ile şimdi anlatacağım "içeri kapanma" politikasının birleşmesinden kaynaklanmıştır. 17. yüzyılda, Japonya'nın dış ülkelerle ilişkileri tamamen kesildi. O dönemde, yurtdışından gelen düşünceler, bilgiler, özellikle Katolik Hıristiyanlığı benimsemiş Japonların yeni fikirler edinmesini sağlayabiliyordu. Hükümet bunu çok tehlikeli buldu. Çünkü bu fikirlerin yaygınlaşması iktidarın devrilmesine neden olabilirdi. İçe kapanma dönemi bu yüzden başladı. Bu dönemde, ülke içinde ticaret çok gelişti. Dolayısıyla tüccarlar zen

ginleşip samurayları etkileyebilecek güce erştiler. Onlara özgü bir kültür ve eğitim doğup gelişti.

1853 yılında, Amerika'dan gelen Bay Perry, Japon Hükümeti'nden dışarı açılmasını istedi. Hükümet, dünyadaki gelişmelerin epey gerisinde kalmış olan Japonya'nın durumunu kavrayınca, dışa açılmayı kabul etti. Böylece dış ticaret faaliyeti yeniden başladı. Ancak bu, Japonya'yı bir ekonomik krize sürükledi. Çünkü hükümet de, tüccarlar da, uzun zamandan beri dış ticaretle ilgilenmediklerinden, dünyada geçerli olan yöntemleri bilmiyorlardı. Ülkede herkes sıkıntıya düştü. Bu zor durumun hükümetin yetersizliğinden kaynaklandığını düşünenler giderek çoğalmaya başladı. Sonunda, 1867'de Samuray dönemi sona erdi. Burada şaşılacak olan şey, devrimsiz ve çatışmasız bir şekilde iktidarın değişmiş olmasıdır. İktidar yeniden İmparator'a geçmişti

Artık yeni Japonya oluşuyordu. Ülke kalkınması için çeşitli şekillerde Batı yöntemleri uygulandı. Harcanan ciddi çabalar meyvelerini verdi, arka arkaya başarılı hamleler yapıldı. Fakat daha sonra, Japonya'nın yöneldiği yolu, ne yazık ki savaşlar tıkadı. Ülke bir sürü savaşa girip çıktı. Çevresindeki ülkelere affedilmez zararlar verdi. Arka arkaya yaptığı haksız istilalar sonunda, Ikinci Dünya Savaşı'nda yenildi. O savaşı sona erdiren iki bomba, Hiroşima, Nagazaki'ye atılan iki atom bombası hakkında hepiniz bir şeyler biliyorsunuzdur. O dehşetli olay Japonya'yı yüreğinden vurdu. Savaş, gerçekte olmaması gereken bir şeydir. Japonya, kendi çıkardığı savaştan, savaşın ne kadar insanlığa aykırı olduğunu görerek çıktı. Ondan sonra, Japonya'nın inanılmaz biçimde kalkınması ve hızla gelişmesi, "Japon Mucizesi" diye adlandırılmıştır

JAPON INSANI

Bildiğiniz gibi, Japonlar mükemmel bilgisayarlar, müzik setleri, otomobiller yapıyorlar. Belki Japonya deyince aklınıza ilk önce bunlar geliyordur. Peki, savaştan sonra o kadar perişan durumdan bugünkü duruma yükselmenin sırrı nedir?

Önce Japonlar, çok çalışkan insanlardır. Bir de, iyi fikirler üretmeye çok özen gösterirler. Herhangi bir iş yaparken, kesinlikle kaba davranmazlar. "Japon Mucizesi"nin bir bakıma bu kişisel özellikle dayandığı söyleniyor.

Batılıların eskiden "Altın Ada" diye andıkları Japonya'dan görüntüler ve sizlere ülkesini anlatan Keiko (sağda) ulusal giysileri içinde bir arkadaşıyla.

Şimdi onların başka bir özelliğinden bahsedeceğim: Japonlar aslında, geleneklerine, aileye çok bağlı, tutucu insanlar olarak tanınıyor. Fakat, tarihin akışıyla birlikte, kimi boyutları atıp, kimi yeni boyutlar kazanmışlardır. Japonlar, tahmin edildiğinden daha fazla bireyci ve esnektirler. Ancak herhangi bir sosyal grup içinde, dayanışma ve anlaşmayı sağlamak için, ona çok bağlı olurlar. Çünkü dayanışma ve anlaşma, insan ilişkilerinde en önemli unsurlardan biri kabul edilir. Tartışma ve kavgaya girmeyi hiç sevmezler. Ayrıca, karşılarındaki insanın kalbinde yara açmama konusunda o kadar hassastırlar ki, havayı hep ılımlı tutmak için kendi fikirlerini bile açıkça söylemezler. Sorulan sorulara "evet" ya da "hayır" cevabını açıkça söylemezler. Çünkü böylesi davranışları, duyarsızlık ve saygısızlık olarak kabul edilir. Bütün bunlar size ters gelebilir, ama Japonların yapısı böyledir.

Japonya'nın tarihini ve orada yaşayan insanların özelliklerini size tanıtmaya çalıştım. Önümüzdeki sayıda, Japonya'nın kültürü ve gelenekleri üzerinde duracağım

ALTIN BEYİNLİ ADAM

Yazan: Alphonse DAUDET
Türkçesi: Turhan ILGAZ
Resimleyen: Şakir GÖKÇEBAĞ

Bir zamanlar, altın beyinli bir adam yaşardı. Evet ya, tumuyle altın beyinli bir adam! Dünyaya geldiğinde, kafatası öylesine iri, başı öylesine büyüktü ki, hekimler bu çocuğun asla yaşayamayacağını düşünmüşlerdi. Ama yaşadı işte ve güneşin altında güzel bir zeytin fidanı gibi büyüdü. Yalnız o kocaman kafası çocuğu hep tökezletirdi, yürurken evin içindeki eşyalara çarpıp durması yürekler acısı bir görüntüydü... Sık sık düşerdi. Günün birinde de, merdivenin tepesinden yuvarlanıverdi ve alnını mermer basamağa çarptığı anda kafatası bir altın külçesi gibi tınladı. Öldü sandılar, ama ayağa kaldırdıkları zaman, sarı saçları arasında pıhtılaşmış iki üç altın damlasıyla hafif bir yaradan başka bir şey olmadığını anladılar. Annesiyle babası, çocuklarının altından bir beyni olduğunu işte bu kazayla öğrenmiş oldular.

Bu gerçek doğallıkla bir sır olarak saklandı, zavallı küçük bile hiçbir şeyden kuşkulanmadı. Bazı bazı, neden artık sokaktaki çocuklarla oynamasına izin verilmediğini sorardı.

"Ama sonra seni çalarlar biricik hazinem" diye yanıtlardı annesi. Çalınmaktan çok korkan küçük de, başkaca bir şey söylemeden, tek başına oynamak üzere eve döner ve bir odadan ötekine dolaşır dururdu.

On sekiz yaşına geldiği gün, annesiyle babası, kaderin armağanı olan o esrarengiz hazinesini kendisine açıkladılar; ve o güne kadar onu yetiştirmek için harcadıkları çabalara karşılık, kafasının içindeki altından bir parçasını istediler.. Çocuk hiç duraksamadı, hemen oracıkta —ama nasıl ve ne şekilde olduğu masalda belirtilmiyor— kafatasından ceviz büyüklüğünde bir parça altın koparıp gururla annesinin kucağına attı. Sonra da, kafasında taşıdığı zenginliklerle gözü kamaşmış bir halde, özlemleriyle çılgın, kudretiyle sar-

hoş çıkıp gitti baba evinden ve hazinesini har vurup harman savurarak, diyar diyar dolaşmaya koyuldu.

Hayatını krallar gibi ve hesapsızca altın saçarak sürdürüşüne bakılırsa, beyninin hiç tükenmeyeceği sanılabilirdi. Oysa eriyordu altın beyin ve eridikçe, adamın gözlerinin ferinin solduğu, yanaklarının çukurlaştığı görülüyordu. Sonunda bir gün, yine çılgınca bir eğlencenin sabahında, şölenin artıkları ve sararan ışıklar arasında tek başına kalakalan zavallı; külçesinde açtığı kocaman gedik karşısında dehşete düştü: Artık durması gerekiyordu. O günden sonra yeni bir yaşama biçimi başladı. Altın beyinli adam, bir köşeye çekilmiş, kuşkulu ve bir cimri gibi ürkek, kışkırtmalardan bucak bucak kaçarak, zerresine bile dokunmak istemediği o gizemli zenginliğini unutmaya çalışarak, emeğiyle yaşamaya koyuldu... Ne yazık ki, bir arkadaşı, onu o yalnız köşesine kadar izlemişti ve bu arkadaşı sırrını da biliyordu üstelik

Bir gece, zavallı adam başında korkunç bir ağrıyla sıçrayarak uyandı, kendinden geçmiş bir halde yatağında doğrulduğunda, ayın odaya süzülen ışığında, paltosunun altında bir şeyler saklayarak kaçan arkadaşını gördu

Beyninden bir parça daha götürüyorlardı işte.

Bu olaydan bir süre sonra, altın beyinli adam âşık oldu, ve bu kez her şey bitti... Yüreğinin en derin yeriyle bir küçük sarışın kadını seviyordu. Kadın da onu çok seviyordu, ama cicili bicili süsleri, güzel giysileri biraz daha çok seviyordu Bu —yarısı kuş, yarısı bebek— ufacık yaratığın avuçları arasında altın parçalarının eriyip gitmesi büyük zevk veriyordu adama. Kadının isteklerinin sonu yoktu; ve adam da 'hayır' demesini hiç bilmiyordu. Hatta karısını üzmekten korktuğu için, servetinin acı sırrını bile, sonuna kadar sakladı.

"Eşim, çok zenginiz değil mi?" diye sorardı kadın

Zavallı adam yanıtlardı:

"Oh! Evet... Çok zenginiz, çok!"

Ve her şeyden habersiz kafatasının içini kemiren küçük mavi kuşa sevgiyle gülümserdi Yine de, bazı bazı içini bir korku kaplar, eli sıkı olmak isterdi; ama o zaman da küçucuk kadın seke seke ona koşar ve derdi ki:

"Benim sevgili zengin kocam! Hadi bana çok pahalı bir şeyler alın" ve adam da ona çok pahalı bir şeyler satınalırdı.

Bu böylece iki yıl sürdü; sonra bir sabah, küçük kadın, nedeni bile anlaşılamadan, tıpkı bir kuş gibi, ölüverdi. Hazinenin dibi görünmüştü; elinde kalanlarla dul koca, sevgili eşine muhteşem bir cenaze töreni düzenledi. Kusursuz bir törendi bu. Şimdiden sonra altının ne önemi vardı ki? Her şey ve herkes için nesi var, nesi yok harcadı.

Öyle ki mezarlıktan çıktığında, o hanikulade beyinden hemen hemen hiçbir şey kalmamıştı. Belki belki, kafatasının kıyısına köşesine yapışmış birkaç ufak parça

O zaman adamı, şaşkın bir halde, elleri önünde, sendeleye sendeleye bir sarhoş gibi sokaklarda yürürken görüldüler Akşam olup da dükkânların ışıkları yandığında, içinde bir dolu kumaş ve süs eşyasının pırıl pırıl parladığı bir vitrinin önünde durdu ve tüylerle süslü bir çift saten terliğe uzun uzun baktı. "Bu terliklere çok sevinecek birini biliyorum" diye söyleniyordu gülümseyerek. Ve küçük kadının ölmüş olduğunu aklına bile getirmeden, terlikleri satın almak için dükkâna girdi. Dükkânın arka tarafında bulunan satıcı kadın duyduğu acı bir çığlık üzerine koşup geldiğinde, tezgâha dayanmış, kendisine şaşkın bir halde acıyla bakan adamı görünce korkuyla geriledi. Adam bir elinde kuğu tüylü, mavi saten terlikleri tutuyor ve tırnaklarının ucundaki altın zerrecikleriyle kan içindeki öteki elini satıcı kadına doğru uzatıyordu.

İşte, altın beyinli adamın öyküsü böyle.

İnanılmaz gibi görünse de bu masal baştan sona doğrudur. Bu dünyada beyinleriyle yaşamaya mahkûm olan ve hayatın en küçük ayrıntılarının bedelini bile özlerinin ve varoluşlarının o ince, saf altınıyla ödeyen zavallı insanlar vardır Bu, onlar için her gün yaşadıkları bir ızdıraptır; derken günün birinde ızdırap çekmekten yorulduklarında .

Geçen yüzyılın en ünlü ve önemli Fransız yazarlarından biri olan Alphonse Daudet (1840-1897), ülkemizde de geniş yankı bırakan "Değirmenimden Mektuplar", "Küçük Şey" ve "Pazartesi Öyküleri" başlıklı kitaplarıyla büyük yaygınlık kazanmıştır. Taşra hayatını en ince ayrıntılarına kadar gözlemleyen bu usta yazarın "Tarasconlu Tartarin" adlı romanı gençlik edebiyatının klâsikleri arasında ön sırayı almıştır Aşağıdaki öykü, Daudet'nin ünlü "Değirmenimden Mektuplar"dan çevrilmiştir

La Fontaine'den Masallar

Sevgili çocuklar,

Bu kitapta okuyacağınız şiirleri gerçi sizler için tercüme ettim. Ama hiçbir zaman onları çocukça bulmadım. Zaten sizi de küçük görmüyorum. Güzel şeyleri siz de büyükler kadar anlar, büyükler kadar seversiniz. Elbette, yaşınız ilerledikçe bilginiz de artacaktır. Ama bu, bilginiz artıncaya kadar kötü şeyler, basit şeyler okuyacaksınız demek değildir. Bilginizin, anlayışınızın artması, zevkinizin incelmesi ancak büyük eserler, kıymetli eserler okumakla olur. Bunu, pek sevdiğiniz *Doğan Kardeş*'iniz de düşünmüş olacak ki bana bu şiirleri tercüme ettirmiş, kitap halinde de sizlere sunmuş.

Bu şiirleri yazanın nasıl bir şair olduğunu kitabı okuduktan sonra kendiliğinizden anlayacaksınız. Anlayacaksınız ama belki bazı şeyleri yine bilemeyeceksiniz. Mesela o adam hangi milletten, hangi çağlarda yaşamış, nasıl yaşamış? Size biraz da bunları anlatırsam La Fontaine'in adı aklınızda daha iyi kalır. Küçük adıyla birlikte Jean de La Fontaine. Okunuşu: Jan dö La Fonten. Bir Fransız şairmiş. Doğduğu yıl 1621. Yani, aşağı yukarı XVII. yüzyılın başlarında doğmuş. Yüksekçe bir memurun oğluymuş. Çocukluğu dağlarda, kırlarda geçmiş. Konularını hep hayvanlar arasındaki vakalardan alması belki de bundan geliyor. Ama belki de bu, Fransız tenkitçilerinin her olayı başka bir olaya bağlama gayretlerinin eseridir.

Doğrudurust okuyamamış. Bir aralık, rahip olmak üzere, bir manastıra girmiş. Sonra, vazgeçip hukuk tahsil etmiş, onu da beceememiş. Evlenmiş, memur olmuş.

Savruk bir hayat geçirmiş. En çok sevdiği şey hürriyetmiş. Ama bütün savrukluğuna rağmen de çok çalışmış, çok eser vermiş. Bir hayli para sıkıntısı çekmiş. Ancak ötekinin berikinin yardımıyla yaşayabilmiş. Bu kadar çok sıkıntı çektiği halde, devrin büyük sanatkârlarını korumuş olan, XIV. Louis'ye dalkavukluk etmemiş. Nihayet, yine XVII. yüzyılın sonunda, 1695 yılında ölmüş.

Eserlerinde, hayvanlar yardımıyla, insanların kusurlarını, zayıf taraflarını göstermiş. Masallarının çoğu Aesopus adlı eski bir Yunan hikâyecisinin masallarından alınmış. Yalnız, bunlara ne masal demek doğru, ne de hikâye. Fransızlar *fable* diyorlar.

Orhan Veli KANIK

Arslan Postu Giyen Eşek

Arslan postuna bürünmüştü eşeğin biri,
Canına okuyacaktı dünyanın.
İnsafı da yoktu kâfir hayvanın;
Tir tir titretiyordu gökle yeri.
O ara kulağının ucu çıktı mı sana;
Bütün foyasını vurdu meydana
Koştu değirmenci, alıp değneği;
Dalgayı bilmeyenler, böyle,
değirmenciyi,
Arslanı önüne katmış görünce,
Düştüler hayret dolu bir sevince.
Dünyada bir sürü kalpazan vardır;
Doğrusu pek benzerler buradaki eşeğe
Aslında hepsi uydurma bahadır,
Adları çıkmıştır kahraman diye.

Tarama
BlackBishop

Başlarına Kral İsteyen Kurbağalar

Bir gün bıkıp usanıp kurbağalar,
Demokrat bir şekilde yaşamaktan,
Hep bir ağızdan haykırıp ağlar,
Başlarına bir kral isterler Tanrılarından.
Gökyüzünden cansız, kocaman bir kral düşer.
Pek büyük bir gürültü çıkarır düşerken de.
Öyle ki kurbağalar üçer, beşer,
Korkudan ödleri kopmuş, bir halde,
Kaçışırlar deli olmuşçasına,
Gölün içindeki kamışlar, sazlar,
Kovuklar, bataklıklar arasına
Uzun zaman kralın yüzüne bakamazlar.
Onun korkunç bir dev olduğunu zannederler.
Oysa, aksine, tamamen sulhperver.
İlkin fazlaca korkarlarsa da, sonra sonra
İçlerinden biri cesaretlenir
Kovuğundan çıkmaya niyetlenir,
Yavaş yavaş yaklaşır krala.
Peşi sıra bir tane daha, sonra bir daha
Meydana gelir kocaman bir katar.
Sonunda iyice yüz göz olurlar kralla;
Omuzlarına, başına çıkarlar
Iyi kalpli kral gık bile demez, sabreder
Kurbağalar: — «Bize kımıldayan kral gönder.
Bunu istemeyiz,» derler. O zaman
Tanrı zalim bir turna kuşu yollar havadan
Turna kuşu bunları teker teker,
Aklına estikçe yakalayıp yer;
Kurbağalar yine şikâyet eder.
O vakit Tanrıları der ki: — «Siz çok oldunuz!
Hep keyfinizle mi iş göreceğiz?
Pekâlâ bir hükümet kurmuştunuz;
Onu muhafaza edecektiniz;
Etmediniz. Hiç olmazsa ilk kralınızla
Ne halim selim kraldı! — yetinseydiniz ya!
Siz şimdi buna razı olun yine,
Duşmemek için daha beterine "

Kurtla Köpek

Zafiyetten çiroza donmüştü kurdun biri
Köpekler, aksine, semiz mi semiz.
Bu kurt bir gün bir köpeğe rastladı; iri
Guzel, besili bir köpek; tüyleri tertemiz.
—«Atılıp şunu bir parçalamalı,»
Diyordu içinden kurt cenapları.
Boğuşmayı da göze almak lazımdı fakat,
Köpek deseniz kendini, hakikat,
Koruyabilecek kadar anaçtı.
Bunu gören kurt pek sessiz yanaştı
Biraz aşağıdan alıp dil dökeyim diye,
Hayran olduğunu söyledi bu semizliğe
—«Güç bir şey değil, sayın efendimiz,"
Dedi köpek, "böyle benim gibi semirmeniz.
Vazgeçin, bırakın bu ormanları.
Nedir bu ormanlarda çektiğiniz;
Seril sefil, perişan, aç bilaç?
Açlıktan nerdeyse öleceksiniz,
Hepiniz *fülusuahmere muhtaç.
Adeta arslan ağzında, yiyeceklerinız.
Gelin benimle, hemen değişsin kaderiniz »
Kurt sordu: — «Peki, işim ne olacak?»
«Hiç! dedi kopek, "Sadece adam kovalamak
Vazifeniz yabancılara şiddet,
Evdekilere hurmet göstermekten ibaret.
Ama karşılığında neler, neler!
Sızindir artık evin sayısız yemekleri.
O ne pilic, o ne kuş kemikleri!
O ne sonsuz okşanıp sevilmeler!»
Kurt ne diyeceğini şaşırmıştı.
Sevincinden adeta gözleri yaşarmıştı
Derken baktı kı köpeğin boynunda bir yara.
— «Bu ne?» dedi. «Hiç!» «Nasıl hiç?» «Mühim değil yani.»
— «Ama ne?» — «Bağlamak için tasma takarlar ya,
Gözüne ilişen herhalde onun yeri.»
— «Bağlamak mı! Serbestçe dolaşamaz mısınız?»
— «Pek dolaşamayız, ama ne çıkar!»
— «Ne mi çıkar? Yerinde dursun saltanatınız.
Hani hazineler bağışlasalar
Zerre bile feda edemem hürriyetimden,»
Deyip bizim kurt oradan uzaklaştı hemen

* *Fülusuahmer: Beşparasız*

Yeni bir çağ açan devrimin 200. yıldönümü

Mehmet Ali KILIÇBAY

Kral 16. Louis'nin "Ulusal Kurucu Meclisi" dağıtmak amacıyla asker yollaması Paris halkının ayaklanmasına yolaçtı. Paris halkı, despotluğun simgesi haline gelmiş olan Bastille hapishanesini bastı.

Bu yıl bütün dünyada, insanlık tarihinin en önemli olaylarından birinin 200. yıldönümü kutlanıyor. Belli bir ülkede, Fransa'da ortaya çıkmasına ve on yıl gibi kısa bir zaman dilimini kapsamasına rağmen, Fransız Devrimi adıyla kısaca andığımız büyük toplumsal değişmeler bütünü, tüm insanlığın malı ve umudu haline gelmiştir.

Sevgili çocuklar, bugün içinde yaşadığınız dünyadan geriye doğru bakmaya başlarsanız, size şimdi çok doğal gelen birçok şeyin, eski insanlar için düşleri bile kurulamayacak kadar uzak ve bilinemez olduğunu görürsünüz. Örneğin, bugün hepiniz okula gidiyorsunuz ve açlık diye bir sorununuz yok, hatta annenizin size çok yedirdiğinden yakınıyorsunuz. Oysa, bundan iki yüz yıl önce çocukların çok büyük çoğunluğu okula gidemiyordu ve gene insanların çok büyük bir çoğunluğu yeterince yiyecek bulamıyordu. Bunun böyle olmasının temel nedeni, toplumda büyük eşitsizliklerin olmasıydı. Tekrar Fransa'ya dönersek, Devrim'den önce 25 milyon kadar nüfusu olan bu ülkede, sayıları ancak bir milyona varabilen soylular ve din adamları her şeye egemen bir konumdaydılar.

İsterseniz 18. yüzyılda Fransa'daki toplum tabakalarına biraz daha yakından bakalım. Bu toplum esas olarak üç sınıftan oluşmaktaydı: Soylular, din adamları ve halk. Soylular ülkedeki toprakların büyük bölümünün sahibiydiler. Bunlar topraklarında çalışan köylülerden kira alıyorlar, ayrıca onların üzerinde çeşitli haklara sahip oluyorlardı. Örneğin, köylüler bu soylulara bazı vergiler vermek ve onların bazı hizmetlerini karşılıksız olarak görmek zorundaydılar. Öte yandan, bilim ve teknoloji henüz düşük bir düzeyde olduğundan, tarım alanındaki verimler çok düşüktü, bunun yanı sıra köylü aileleri çok kalabalıktı. Bu durumda, soylulara karşı zorunlu oldukları ödemeleri yaptıktan sonra, birçok köylünün kendini ve ailesini doyurmak üzere, elinde avucunda fazla bir şey kalmıyordu. 18. yüzyıl Fransız köylülerinin çoğu, hayatlarında ancak birkaç kere et yiyebilmekte ve bunların olağan gıdası, günde en fazla iki kere kaşıklayabildikleri bir tabak lâpa ile, kocaman küflenmiş bir ekmek dilimi olmaktaydı. Ekmek küflüydü, çünkü ocak boşuna yanmasın diye yılda iki veya üç kere ekmek pişirilmekteydi. Üstelik bu ekmek buğday gibi besleme değeri daha yüksek ve daha lezzetli tahıllardan değil (çünkü buğday soylulara, din adamlarına ve zengin kentlilere aitti), darı veya çavdar gibi hem tadı kötü, hem de besleyici değeri düşük tahıllardan yapılmaktaydı. Demek ki 18. yüzyıl Fransız köylüsü çok çalışmasına rağmen, çoğu zaman karnını bile doyuramıyordu.

Buna karşılık soylular, topraklarından elde ettikleri gelirlerle oldukça rahat bir hayat yaşayabilirlerken, yüksek dereceli subaylıklar ve devletin en yüksek memurlukları da bunlara ayrılmıştı. Bütün bunların yanı sıra soylular vergi ödemiyorlar, yargı önünde daha ayrıcalıklı bir konumda bulunuyorlardı. Çok basit bir örnek vermek gerekirse, soyluları yargılayan mahkemeler ile halkı yargılayan mahkemeler ayrıydı ve bundan da kötüsü, aynı suçun işlenmesi halinde, soyluya verilen ceza, halktan bir kimseye verilen cezaya oranla çok düşük olmakta ve zaten bu ceza da çoğu zaman kral tarafından affedilmekteydi.

Toplumun ikinci grubunu oluşturan din adamları sınıfına gelince, bunlar o sırada Fransa'nın resmi dini olan Katolik kilisesi örgütü içinde, devlet içinde bir devlet olarak büyük bir kurum oluşturmaktaydılar. En üçra yerdeki köy kilisesinden, kentlerdeki ka-

tedraller ve Roma'daki Papa'ya vara na kadar çok sıkı ve disiplinli bir örgüt meydana getirmekteydiler. Ayrıca, ın sanların dinsel duygularından öturu yaptıkları çeşitli bağışlarla, Kilise çok zenginleşmişti. Fransa'daki toprakla-nın ve taşınabilir zenginliklerin üçte bi-rının din adamlarının elinde toplandığı bilinmektedir. Böylece, toplumun tü-müne nazaran çok az sayıda olan bu insanlar, hiçbir üretici iş yapmadıkları halde, din duygusunu istedikleri gibi yönlendirerek, halkın sırtından geçin-mekteydiler. Öte yandan, ulusal kay-nakların üçte birlik kısmının kiliselerde gereksiz süs eşyaları halinde durması, bunların üretim alanına girememesi, Fransa'nın ekonomik kalkınmasını ge cıktiriyor, halkın fakirliğinin daha uzun bir süre devam etmesine yol açıyor ve örneğin Fransa'nın İngiltere'ye nazaran geri kalmasına yol açıyordu

Toplumun üçüncü tabakası ise, bi zım kısaca halk adını verdiğimiz insanlardan oluşmakla birlikte, bu insanlar diğer iki tabaka gibi türdeş değillerdi. O zamanki Fransızcada **"tiers ètat"**, üçüncü tabaka adı verilen bu geniş grup, nüfusun yüzde 96'sını kapsa maktaydı ve çok farklı tabakaları ya-pay bir şekilde bir araya getiren idari bir terimdi Bu tabaka içinde en önde gelen grup, burjuva adı verilen, ticaret, endüstri, bankacılık, serbest meslekler alanında uğraşan kimselerden meyda-na gelmekteydi. Bunlar halk grubunun en zengin ve varlıklı kesimini temsil et-mekteydiler, bu yüzden eğitim olanak ları olan yegâne grup bunlardı. İşte Fransa'nın gururu olan ve düşünce le riyle Devrim'i hazırlayan aydınlar bur juvaların arasından çıkmıştır

Köylüler ise Fransa'nın en kalabalık grubunu meydana getirmekteydiler, ülke nüfusunun yüzde 80 90'ını köylü-ler oluşturmaktaydı. Bu insanlar Fran-sa'nın zenginliğinin büyük kısmını üre tiyor olmakla birlikte, kendileri çok fa-kirdi. Bir köylünün 50 yaşına kadar ya-şaması mucize olarak görülmekteydi. Kötü hayat koşulları, kötü beslenme, hiçbir sağlık tedbirinin alınmaması, cehalet köylülerin bu dünyada ancak çok kısa süreler için konaklayabilme lerine yol açmaktaydı. Soylulara, kili seye ve devlete karşı ödedikleri kira ve vergilerin dışında, yol yapımı gibi çoğu devlet hizmetinde bedava çalışıyor, as-kerlik yapıyor, iç isyanlarda veya sa-vaşlarda en büyük zararı bunlar görü

10 Ağustos 1792, Parisliler kralın konutunu, kanlı bir çarpışmadan sonra ele geçiriyorlar (üstte).
16 Ekim 1793'de, Kraldan sonra, Kraliçe Marie Antoinette de idam ediliyor (altta)

yorlardı. Ve hepsinden önemlisi, köy-lulerin ne memur, ne subay olma şans ları vardı, ayrıca herhangi bir şekilde devlet veya kilise yönetimine de katıla-mıyorlardı.

Nihayet, halk tabakasının sonuncu grubu olan kesim, işçiler ve kentlerin fakır unsurlarından meydana gelmek-teydi. Bunlar da tıpkı köylüler gibi çok çalışıyor, ama hiçbir haktan yararlana-mıyorlardı.

18. yüzyılın ortasında Fransa'nın içinde bulunduğu ortam bu iken, Fran sız aydınları, başta J.J. Rousseau, Vol-taire, Diderot, d'Alembert gibileri ol-mak üzere, bu düzenin yerine başka bir düzen önermeye başlamışlardır Bu önermeler ana hatlarıyla şöyle özetlenebilir. İnsanlar doğuştan eşit ve özgürdürler. Toplum bir sözleşmeyle kurulmuştur, bu nedenle onun yöneti minde herkesin söz hakkı vardır. Top-lumu kuran bu sözleşmeyi yapan in-sanların hepsinin aynı yönde ortakla şan isteklerine ise "genel irade" adı ve-rilmektedir. Bu durumda egemenlik tek bir kişiye veya gruba değil, halkın tümüne aittir, çünkü toplumu herkes tarafından ortaklaşa kurulmuştur. An cak, toplumun kalabalık olması nede-niyle, yönetim halkın kendi seçtiği temsilcileri aracılığıyla yürütülmelidir Bu durumda, babadan oğula geçen krallık ve gene aynı şekilde aile içinde miras yoluyla geçen soylu hakları ola-maz. Bunlar hak değil, toplumu kuran

insanların seçim yoluyla aktardıkları temsilcilik görevleri olarak ortaya çı kabilirler.

Sevgili çocuklar, bu düşünceleri bir araya getirdiğimiz zaman, sizin de za ten okurken hemen anladığınız gibi, çağdaş cumhuriyet ve demokrasinin çatısı ortaya çıkmaktadır. Egemenlik eşit haklara sahip olan halkın tümüne aittir Bu eşitlik onların her birinin ın san olmasından kaynaklanmaktadır İnsanlar arasındaki eşitliği hiçbir taba ka veya sınıfa mensup olmak boza maz. Bunlar yapay eşitsizliklerdir, esas olan eşitliktir. Kendi aralarında eşit olan yurttaşların bu egemenlik hakkın dan vazgeçmeleri veya devretmeleri söz konusu olamaz Bu insan olma du rumunun doğal bir sonucudur. Nasıl ruyalarınızı bir başkasına devredemi yorsanız, egemenlik hakkını da devre demezsiniz. O halde cumhuriyet dışın da herhangi bir rejim insanlık onuruy la bağdaşamaz. Halk kendini temsilcı leri aracılığıyla yönetir, bunun için de seçim yapar ve bir meclis oluşturur

1789 yılı geldiğinde, Fransız aydın larının ürettikleri bu düşünceler, soylu lar ve din adamları hariç, toplumun tü mü tarafından paylaşılmaktaydı Kra lın bir meclis toplaması konusunda gi derek yoğunlaşan baskılar, meyvelerı ni verdiler ve kral XVI Louis Fran sa'nın seçimli olmayan meclisi **Etats Gènèraux**'yu 5 Mayıs 1789'da Versa illes sarayında topladı. Ama bu meclis te oylar grup esasına göre verilmekteydi ve her grubun birer oyu olmak üzere üç oy bulunmaktaydı Bu durumda he men anladığınız gibi, ne seçimle gelen halk temsilcileri vardı, ne de bunların herbirinin oy verme hakkı bulunmak taydı. Bu sistemde, çıkarları her zaman uyuşan soylularla din adamları grubu nun aynı yönde oy kullanmaları karşı sında, halkın hiçbir isteğinin kabul edilme olanağı yoktu. İşte Fransız Dev rimi'ni başlatan bu olgu olmuştur Halk temsilcileri hem mecliste, hem de ülkede çoğunlukta olduklarını, ülke nin gerçek sahibinin kendileri olduğu nu ileri sürerek, 9 Temmuz 1789'da **Etats Gènèraux**'yu Ulusal Kurucu Meclis haline getirmişlerdir. Bu olayla rın üzerine, kralın sürekli toplantı ha linde olan bu ulusal meclisi dağıtmak üzere asker yollamasıyla, halk 14 Temmuz 1789'da Bastille kalesindeki hapishaneyi basmıştır. Artık bu tarih ten sonra Fransa'da Ulusal Meclis ege men hale gelmiştir. Bu meclisin ilk önemli kararı, yukarıda sözünü ettiğim ilkeler doğrultusunda, İnsan ve Yurt taş Hakları Bildirisi'ni hazırlaması ve onaylaması olmuştur. 4 Ağustos'ta ha zırlanmaya başlanan bu bildiri, 26 Ağustos 1789'da Kurucu Meclis tara fından kabul edilmiştir. Daha sonra, 20 Haziran 1791'de XVI. Louis ülke den kaçarken tutuklanmış ve 25 Hazı ran'da da görevleri elinden alınmıştır Nihayet 3 Eylül 1791'de ilk Anayasa kabul edilmiş ve 30 Eylül 1791'de Ku rucu Meclis Yasama Meclisi haline dö nüşerek devrim tamamlanmıştır

Fransız Devrimi dünyanın birçok ül kesi gibi, bizim ülkemiz için de çok önemlidir. Cumhuriyeti kuran Musta fa Kemal Atatürk ve arkadaşları Fran sız Devrimi'ni hazırlayan düşünürler den çok etkilenmişlerdir ve demokra sımızın temellerinde İnsan ve Yurttaş Hakları Bildirisi'nin ilkeleri yer almak tadır. Mustafa Kemal'ın Ankara'da ilk kurduğu mecliste yer alan "Hakimiyet bilâ kayd ü şart milletindir" sözü, bu günkü Türkçeyle "Egemenlik kayıtsız ve şartsız milletindir" olarak TBMM'de başkanlık kürsüsünün arkasında yer almaktadır. Türkye Cumhuriyeti'nin en önemli ilkelerinden biri olan bu söz sevgili çocuklar sizin de artık bildiğiniz gibi Fransız dostlarımızdan bize arma ğandır. İnsanlığın tek bir aile olduğu düşüncesi içinde, bir anlamda bizim de olan Fransız Devrimi'nin 200. yıl dönümü hepimize kutlu olsun

Devrim Fransası'na karşı savaş açan Avrupa ülkelerine karşı kurulan Halk Ordusu Paris'ten yola çıkıyor (üstte) bugün de Fransız ulusal marşı olan "La Marseillaise"ın bestecisi Rouget de Lisle Marşı ilk kez seslendirirken (altta)

Hazırlayan: Nabey ÖNDER

Folklorun tarihçesi insanlık tarihi kadar eskidir Ancak bir bilim dalı olarak kullanılmaya 18. yy. ortalarında başlanılmıştır. İlk kez 1846'da İngiliz yazar William Tahms "FOLK-LORE" şeklinde kullanmıştır. Bu tarihten sonra ayrı bir bilim dalı olarak inceleme alanı oluşturmuştur.

Bizde ise bu çalışmalara 1900 yıllarından sonra başlanılmıştır. İlk kez terim olarak Rıza TEVFİK kullanmış, daha sonra Ziya GÖKALP konu ile ilgili çalışmalar yapmıştır

Ancak bu alanda da ciddi çalışmalara Cumhuriyetin kurulmasından sonra başlanabilmiştir.

1927 yılında kurulan "Halk Bilgisi Derneği" folkloru metotlu bir şekilde incelemeye başlamıştır. Bu tarihten sonra Anadolu'da derleme çalışmalarına da çıkılmıştır.

1932 yılında Halk Evleri'nin kurulması ile çok geniş boyutta derleme çalışmaları yapılmış ve bunlar yazılı kaynaklara aktarılmıştır. Özellikle Eminönü Halk Evi'nin çıkarmış olduğu "Halk Bilgisi Haberleri" dergisi, derlemeleri içermesi açısından önemli bir kaynaktır.

Devlet Konservatuarı da halk müziği derlemeleri ve arşivlemesi bakımından önemli çalışma yapan kuruluşumuzdur.

1954 yılında Yapı ve Kredi Bankası'nın "HALK OYUNLARINI YAYMA VE YAŞATMA TESİSİ" kadro çalışmalarının başlatılması açısından önemli bir gelişmedir.

Bu tarihten sonradır ki folklor,halk oyunları ve halk müziği icra grupları ile üniversitelere girmiştir.

1964 yılında "TURK FOLKLOR KURUMU"nun kurulması ile de ilk kez bir dernek çatısı altında ayrı bir bilim dalı olarak incelenmeye başlanmıştır.

Bugün özellikle icra grupları-çalışmaları ile tüm orta dereceli okullara hatta ilkokullara kadar girmiştir

Günümüzde bazı üniversitelerimizde ayrı bir ders olarak okutulmaktadır.

ERZURUM

Doğu Anadolu bölgemizde yer alır Kuzeyde Rize ve Artvin, doğuda Kars ve Ağrı, güneyde Bingöl ve Muş, batıda Gümüşhane ve Erzincan illeri ile sınırlıdır

Erzurum ve çevresinde yapılan kazılarda M Ö 3000 yıllarına ait tarihi eserler bulunmuştur. Ancak Anadolu'da ilk siyasi birliği kuran Hitit İmparatorluğu'nun sınırları dışındadır Türklerin Anadolu'ya gelişine kadar da bu siyasi birlik kurulamamıştır.

Tarihi boyunca doğudan batıya, batıdan doğuya yapılan akınların yıkımını görmüştür. Bu bölgeye gelen her topluluk bir önceki topluluğun kültürünü büyük oranda yok etmiştir.

Erzurum'un 1080'de Emir Saltuk tarafından Türk topraklarına katılması ile yörede siyasi ve kültür birliği kurulabilmiştir. Emir Saltuk Anadolu'daki ilk Türk Beyliği olan Saltuklular Beyliği'ni de Erzurum'da kurmuştur

Erzurum Saltuklular Beyliği döneminde gerek ekonomik bakımdan, gerek kültürel bakımdan Anadolu'nun en gelişmiş kentlerinden biri olmuştur. Selçuklular döneminde de bu gelişmişliği devam etmiştir

Moğol istilasından sonra birçok Anadolu kentinde olduğu gibi Erzurum da çok büyük yıkım ve zarar görmüştür.

Ancak Yavuz Sultan Selim tarafından 1517 yılında Osmanlı İmparatorluğu'na katılması ile yeniden önem kazanmış ve imar edilmiştir

Hiç şüphe yok ki Erzurum'a asıl ününü kazandıran Mondros mütarekesinden sonra kentte direniş örgütlerinin kurulması ve Mustafa Kemal ATATÜRK'ün kente gelişi ile başlayan siyasi gelişmedir.

19 Mayıs 1919 da Mustafa Kemal ATATÜRK'ün Samsun'a çıkması ile başlayan kurtuluş hareketi 23 Temmuz 1919'da Erzurum Kongresi ile milli mücadeleye dönüşmüştür

Milli iradeye dayanan bir "millet meclisi"nin kurulması gereği bu kongrede benimsenmiş ve Türkiye Cumhuriyeti'nin temeli de bu kongrede atılmıştır.

ERZURUM'DA KÜLTÜREL GELENEK

Toplumsal yaşamda geleneksel oğeler daima ağırlığını korumaktadır

Türkiye Cumhuriyeti'nin kurulmasından sonra başlatılan köklü toplumsal dönüşümler Erzurum'da pek az etkili olabilmiştir. Ancak 1950'li yıllardan sonra ulaşım ağının gelişmesi, kitle iletişim araçlarının yaygınlaşması, geleneksel yapının dışa açılması, yeni kültür öğelerinin toplumsal yaşama katılmasında etken olmuştur.

Kırsal kesimde yaşam uzun ve ağır kış koşullarının gereklerine göre biçimlenmiştir. Konutlar toplu ve toprağa gömülü olarak yapılmaktadır. Yapı ve işlev bakımdan hep aynı özellikleri gösterir

Erzurum ve çevresi dağlık ve yüksek ovalardan oluştuğu için geleneksel yöntemlerle sürdürülen mera hayvancılığı yaygındır. Yaz aylarında hayvanlarına daha bol ot bulabilmek için yaylaya çıkılır. Yaylacılık sürekli bir göç olayını da birlikte getirir. Halkın geleneksel kültür yaşamında bu olayın izlerini daima görürüz.

Erzurum il merkezinde yaşam biçimini etkileyen en önemli olgu hızlı ve çarpık kentleşmedir. Nüfusun çoğunluğu gecekondularda yaşamlarını sürdürür. Kentsel yaşamda kadın nüfusun çalışmasına pek izin verilmez. Ailenin geçimi daha çok erkeğin omuzlarındadır

ERZURUM'DA YÖRESEL GİYSİ

Geleneksel kadın giyimi: Erzurum denilince kadın giysilerinde akla bindallı gelir. Altın, gümüş ve Maraş işi sırma işlemeli bindallılar saraylara kadar girmiştir. Daha çok gelir düzeyi yüksek olan ailelerin geleneksel giysisi olmuştur bindallı.

Gelir düzeyi düşük ailelerin kadınları üç etek giyerler. Üç eteğin üstüne pamuk ceket, yelek, altına da şalvar giyilir. Bele şal kuşak sarılır. Bazen de gümüş kemer takılır. Tepelik, fes baş giysilerindir. Fese sırmayla dal, çiçek motifleri işlenir Alında altın aksesuarı oluşturur. Ayaklara yemeni, nalın, potin türü ayakkabılar giyilir.

Geleneksel erkek giyimi: Cepken, yelek, zığva, şal, sehratlık, yemeni, fes ve ahmediye erkek giysilerinde ana unsurlardır

Cepken; yakasız, kollu bir nevi yelektir. Şimdi kullanılmıyor.

Yelek; yakası iki parmak eninde siyah kaytanla örülü olup göğüsü biribiri üzerine kavuşturularak kaytan bir düğme ile düğümlenir.

Zığva; oyluk kemiğinin sonuna kadar gayet sıkı, yukarısı bol bir şalvardır.

Şal; zığvanın uçkurluğu üzerinden bele bağlanan kuşak.

Serhatlık, bel kemeridir. Cep olarak kullanılan çeşitli bölümleri vardır.

Yemeni; ayağa giyilen burnu süslü ayakkabı

Erkek giysilerinde aksesuar olarak saat, mendil, hançer, pazubent kullanılır.

İNANÇLAR, İNANÇLARLA İLGİLİ GELENEKLER

Türklerin gelişiyle Erzurum'da oluşmaya başlayan inanç dizgesi Osmanlı İmparatorluğu döneminde pekişerek günümüze dek gelmiştir.

Dinsel kurumlar toplumsal yaşamın tüm kurumlarında etkisini duyurur.

İlde çok sayıda yatır ve ziyaret yerleri bulunmaktadır. Yaşamda karşılaşılan her zorlukta bu ziyaret yerlerine gidilir, dilekte bulunulur, kurbanlar kesilir.

Özellikle dileğin gerçekleşmesi için ziyaret yerlerinde mum yakılır, bez bağlanır, madeni para atılır, ziyaret yerine yakın yerlerdeki sularda yıkanılır

Batıl inançlarda şamanizm etkisini bütün ayrıntıları ile gösterir. Şamanizmde ay ve güneş tutulmasının ruhların mücadelesi olduğuna inanılır. Böyle durumlarda kötü ruhları kovmak için davul çalınıp, bağırılır. Erzurum'da da ay ve güneş tutulduğu zaman silah sıkılır, bakır döğülür, ezan okunur, teneke çalınır.

Şamanizmde yıldırımın özel bir anlamı vardır. Yıldırım düştüğü zaman süt, ayran, kımız gibi beyaz içkiler serpilir. Erzurum'da Narman ve İspir ta-

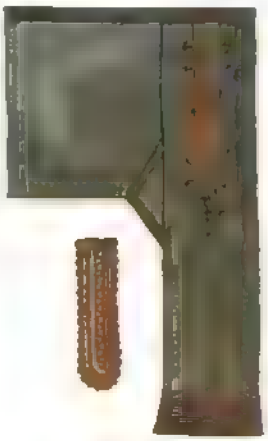

raflarında da şimşek çakarken kıbleye dönülerek dualar okunur ve su serpilir

Şamanizmde saçı töreninin de özel bir anlamı vardır. Bir kızın kocasının ataları ve koruyucu ruhları tarafından kabulü için yapılır bu tören. Erzurum ve çevresinde de bir kıza evlenmeden önce yakınları tarafından "saçı" denilen hediyeler verilir. Bu hediyeler önce kız evinde sergilenir, sonra oğlan evine gönderilir.

Bunun gibi doğumdan, evliliğe ve ölüme kadar birçok gelenekte şamanizm islami geleneklerle uzlaşmalı olarak etkisini sürdürür.

GELENEKSEL EL SANATLARI

Yörenin kültürel ve doğal yapısına uygun el sanatları günümüzde varlığını sürdürmektedir. Bunların başında dokumacılık gelir. Bakırcılık ve kuyumculukta önemli bir yer tutar.

Dokumacılık: Geçmişte olduğu gibi günümüzde de yünlü dokumacılık yaygındır. Yörede yünden ihram ve şal, kıldan da çadır dokunmaktadır.

Kuyumculuk: Oltu taşından yapılan tespih, ağızlık, yüzük, kolye ve diğer turistik eşyalar oldukça ilgi görmektedir. Altın ve gümüşten yapılan burma bilezik, örme kemerler de önemlidir.

YÖRESEL HALK EDEBİYATI:

Erzurum tarihi boyunca doğu ile batı arasında önemli bir geçit ve ticaret merkezi olmuştur. Bu nedenle Orta Asya, Kafkasya, Azerbaycan ve İran kulturlerinden etkilenmiştir. Bu etkilesim Erzurum folkloruna bir canlılık, bir renklilik ve çeşitlilik vermiştir. Bu yönüyle de ülke folkloru içinde önemli bir yer tutar

Kahramanlıklar, zor yaşam koşulları, doğa güzellikleri zengin ve özgün Erzurum folklorunu oluşturur.

Sözlü geleneğe dayanan, uzun kış gecelerinde, bazen bir mevsim hem çalıp, hem söyleyerek anlatılan aşk, sevgi ve kahramanlık hikâyeleri birçok ünlü halk ozanının yetişmesine neden olmuştur.

Aşık edebiyatının önde gelen bir çok temsilcisi, Erzurum'da yetişmiştir Bunlardan Katibî, Erzurumlu Emrah, Erbabî, Sümmanî, Âşık Reyhanî en çok tanınanlardandır.

Özellikle Erzurumlu Emrah divan edebiyatını da çok iyi bilen ve kendisinden sonraki halk şairlerini etkileyen bir ozandır. "Aşık tarzı" koşma ve semailer yazmıştır.

Günümüzde hafif batı müziği tarzında bestelenmiş aşağıdaki şiiri her kes tarafından bilinmektedir.

Sabahtan uğradım ben bir fidana
Dedım mahmur musun dedi ki yoh yoh
Ak elleri boğum boğum kınalı
Dedim bayram mıdır dedi ki yoh yoh

Dedim inci nedir dedi dişimdir
Dedim kalem nedir dedi kaşımdır
Dedım on beş nedır dedı yaşımdır
Dedim daha var mı dedi ki yoh yoh

Dedim ölüm vardır dedi aynımda
Dedım zulüm vardır dedi boynumda

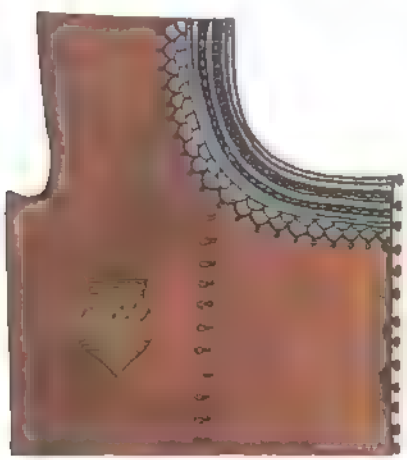

Dedım ak memeler dedi koynumda
Dedim ver ağzıma söyledi yoh yoh

Dedim Erzurum ne dedi ilimdir
Dedim gider misin dedi yolumdur
Dedim Emrah nedir dedi kulumdur
Dedım satar mısın söyledi yoh yoh

Tekerlemeler

Eveleme develeme
Deve kuş kovalama, lastik, lember
Tazı tuzi, kılıncı, bezı, kesti, biçtı
Billor.

HALK MÜZİĞİ VE GELENEKSEL HALK OYUNLARI

Halk muzığı ve halk oyunları yonuyle çok zengin bir yöremızdir. Erzurum denilince akla bar, bar denilince akla Erzurum gelir

Ezgiler uzun hava ve kırık hava biçimındedır. Ezgılerde Azeri etkısi görülür. Ezgilerde konular çok çeşıtlıdır Aşk, doğa, gurbet, koçaklama, taşlama, ninni, ağıt, kına ve gelin havaları bazılarıdır.

Halk müziği araçları: Çalınan saz lar tezeneli, üflemeli ve vurmalı sazlar şeklinde sınıflandırılır. Tezeneli sazlar dan divan, bağlama, tambura, cura; uflemeli salardan zurna, mey, kaval,vurmalı sazlardan davul, koltuk davulu, tef başlıcalarıdır.

Geleneksel halk oyunları: Doğu Anadolu Bölgesi'nin yaygın oyun türü bar'dır. Kars, Erzurum, Erzıncan, Ağrı yörelerinde dizi biçiminde oynanan bir oyun türüdür. Yorede "birliktelik" anlamına da kullanılır

Barlar açık ya da kapalı biçimde oynanır. Açık barda oyuncular birbirlerinden uzak durarak yukarıdan el ele tutuşurlar. Kapalı barda ise oyuncular omuz omuza verip aşağıdan el ele tutuşarak veya birbirlerini belden sarara k dızılırler

Barlarda sıra başında durana "bar başı", sıra sonunda durana "pöççük" denir.

Barlar bellı bir sıraya göre oynanır. Bu oyunlar şunlardır; Baş Bar (sarhoş barı), Dikine Bar, Hoşbilezik Barı, Sekme, Daldalan , Çingeneler, Tamzara, Koçeri, Delloy, Temirağa, Yayvan Barı, Köroğlu Barı, Uzundere Barı, Narey Barı, Hançer Barı, Tavuk Barı, Turna Barı, Tatyan, Güvercin Barı, Kavak Barı, Çember ve Done

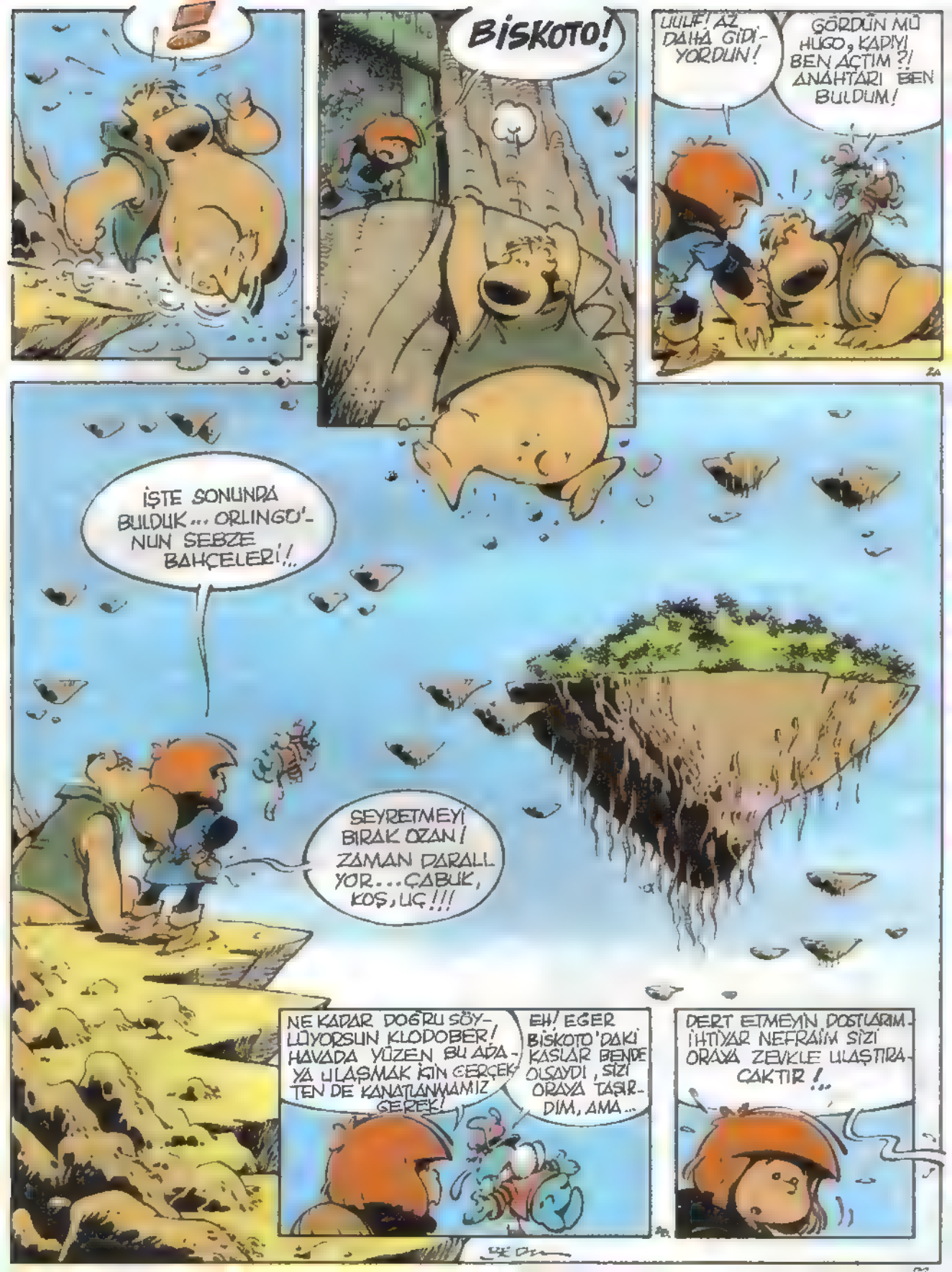
BİSKOTO!
UUUF! AZ DAHA GİDİYORDUN!
GÖRDÜN MÜ HUGO, KAPIYI BEN AÇTIM ?! ANAHTARI BEN BULDUM!
İŞTE SONUNDA BULDUK... ORLINGO'NUN SEBZE BAHÇELERİ!..
SEYRETMEYİ BIRAK OZAN! ZAMAN DARALIYOR... ÇABUK, KOŞ, UÇ!!!
NE KADAR DOĞRU SÖYLÜYORSUN KLODOBER! HAVADA YÜZEN BU ADAYA ULAŞMAK İÇİN GERÇEKTEN DE KANATLANMAMIZ GEREK!
EH! EĞER BİSKOTO'DAKİ KASLAR BENDE OLSAYDI, SİZİ ORAYA TAŞIRDIM, AMA...
DERT ETMEYİN DOSTLARIM. İHTİYAR NEFRAİM SİZİ ORAYA ZEVKLE ULAŞTIRACAKTIR!..

TATLI PERİ KİRAZ, BENİ SİZİN İÇİN GÖNDERDİ.
AH! ÇOK HOŞ! ACABA HEPİMİZİ TAŞIYABİLİR MİSİNİZ?.
HA,HA,HA! HİÇ KORKMADAN BİNEBİLİRSİNİZ.. BENİM DOSTLUĞUM ÇOK SAĞLAMDIR
ÖYLEYSE HEMEN YOLA NEFRİM. İŞİMİZ ÇOK ACELE!
ANLAŞTIK EVLÂT! SIKICA TUTUNUN... HAYDAAA! AZ SONRA ORADASINIZ!!!
HO HO HO! HARİKA! BAYILDIM BUNA!
UMARIM BU UNUTULMUŞ TOPRAK PARÇASINA ULAŞMAK İÇİN CİDDİ GEREÇLERİNİZ VARDIR..
NE DEMEK İSTİYORSUNUZ?
BURADA GARİP ŞEYLER OLDUĞUNU SÖYLEMEK İSTİYORUM! HER NEYSE BU SİZİN SORUNUNUZ
?

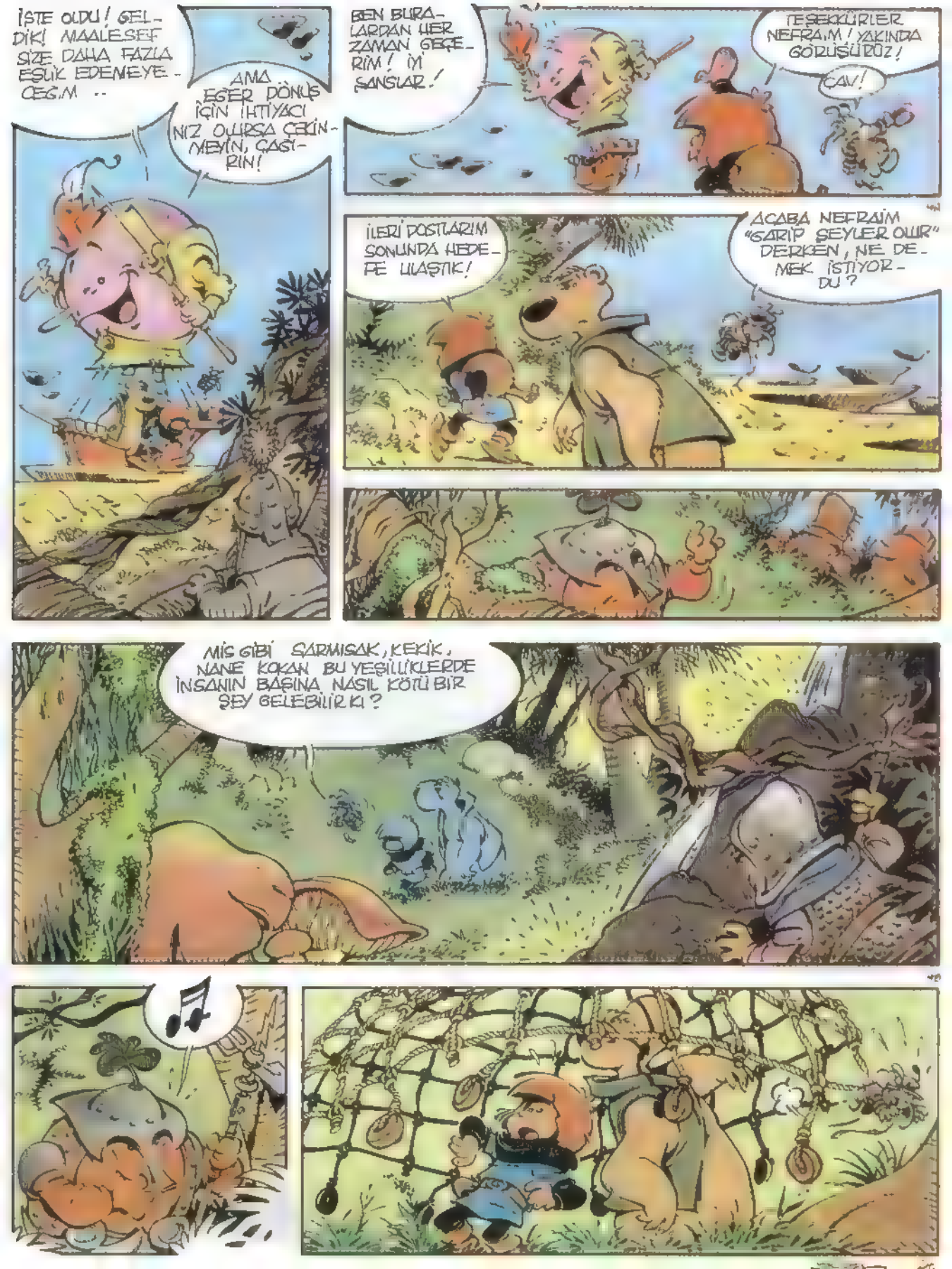
İŞTE OLDU! GELDİK! MAALESEF SİZE DAHA FAZLA EŞLİK EDEMEYECEĞİM ..
AMA EĞER DÖNÜŞ İÇİN İHTİYACI NIZ OLURSA ÇEKİNMEYİN, ÇAĞIRIN!
BEN BURALARDAN HER ZAMAN GEÇERİM! İYİ ŞANSLAR!
TEŞEKKÜRLER NEFRAİM! YAKINDA GÖRÜŞÜRÜZ!
ÇAV!
İLERİ DOSTLARIM SONUNDA HEDEFE ULAŞTIK!
ACABA NEFRAİM "GARİP ŞEYLER OLUR" DERKEN, NE DEMEK İSTİYORDU?
MİS GİBİ SARMISAK, KEKİK, NANE KOKAN BU YEŞİLLİKLERDE İNSANIN BAŞINA NASIL KÖTÜ BİR ŞEY GELEBİLİR Kİ?

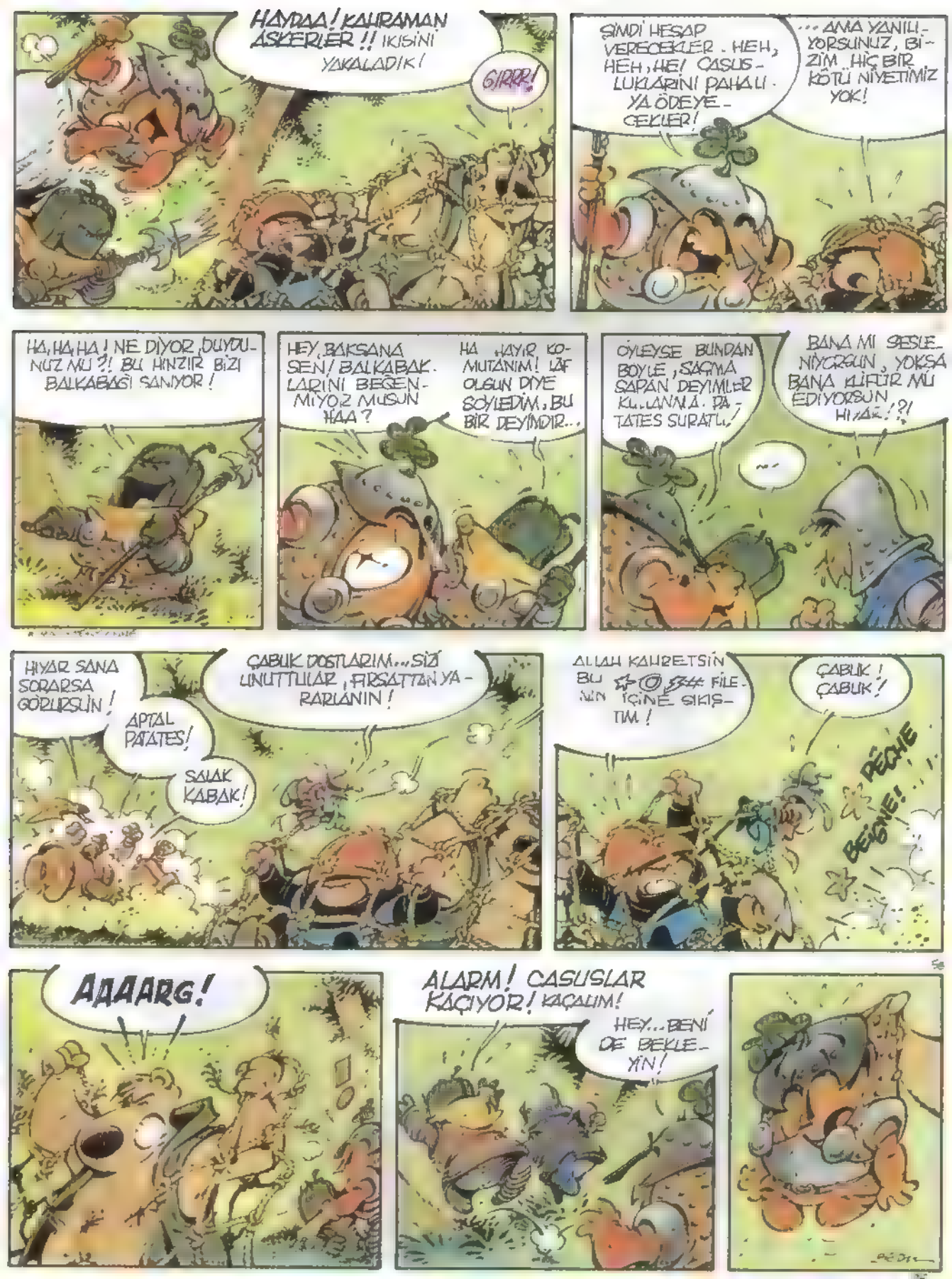

HAYDAA! KAHRAMAN ASKERLER!! IKISINI YAKALADIK!

GIRRR!

ŞİMDİ HESAP VERECEKLER. HEH, HEH, HE! CASUSLUKLARINI PAHALIYA ÖDEYECEKLER!

... AMA YANILIYORSUNUZ, BİZİM HİÇ BİR KÖTÜ NİYETİMİZ YOK!

HA, HA, HA! NE DİYOR, DUYDUNUZ MU?! BU HINZIR BİZİ BALKABAĞI SANIYOR!

HEY, BAKSANA SEN! BALKABAKLARINI BEĞENMİYOR MUSUN HAA?

HA HAYIR KOMUTANIM! LÂF OLSUN DİYE SÖYLEDİM, BU BİR DEYİMDİR...

ÖYLEYSE BUNDAN BÖYLE, SAÇMA SAPAN DEYİMLER KULLANMA. PATATES SURATLI!

BANA MI SESLENİYORSUN, YOKSA BANA KÜFÜR MÜ EDİYORSUN HIYAR!?!

HIYAR SANA SORARSA GÖRÜRSÜN!

APTAL PATATES!

SALAK KABAK!

ÇABUK DOSTLARIM... SİZİ UNUTTULAR, FIRSATTAN YARARLANIN!

ALLAH KAHRETSİN BU ☆@☆# FİLENİN İÇİNE SIKIŞTIM!

ÇABUK! ÇABUK!

PÊCHE BEIGNE!

AAAARG!

ALARM! CASUSLAR KAÇIYOR! KAÇALIM!

HEY... BENİ DE BEKLEYİN!

BANA DOKUNMA KOCA AYI! KENDİNDEN UFAKLARA ÇATMAK GÜZEL DEĞİLDİR!
ONU YERE BIRAK BISKOTO... KÖTÜLÜK YAPMAK İSTEMİYORUZ.
BENİM ADIM HÜGO. AMACIM YEŞİLLERİN ATASI ORLİNGO'YU GÖRMEK.
EFEN... EFENDİM-DEN NE İSTİYORSUN?
BU BÜYÜYÜ YALNIZCA O BOZABİLİRMİŞ DEDİLER...
BU FASULYE TANESİ BİR BÜYÜ MÜ? AMA BEN BUNDA HİÇ TUHAFLIK GÖREMİYORUM.
KONUŞAN BİR FASULYE TANESİ SANA TUHAF GELMİYOR MU EŞEK KAFALI?
HA, HA, HA! BİZİM BURADA BÜTÜN FASULYELER KONUŞUR!
SİZ, SİZ, SEBZE-AŞALAKLARININ CASUSLARI DEĞİL MİSİNİZ?
GERÇEKTEN DE ONLARA FAZLA BENZEMİYORLAR...
SİZ KİMDEN SÖZEDİYORSUNUZ?
YOLDA ANLATIRIM. GELİN! ŞATONUN SURLARI DIŞINDA DOLAŞMAK ŞU ARALAR PEK SAĞLIKLI DEĞİL!
SEBZE-AŞALAKLARI BİZİM YÜZYILLARDIR EN BÜYÜK DÜŞMANIMIZDIR! HER YIL ADIMIZA ÇIKARMA YAPARLAR... HALKIMIZ SEBZELERİ TALAN ETMEK İÇİN..
...VE ÖZELLİKLE BU AYLARDA! İŞTE BU YÜZDEN SİZE PEK KONUKSEVERCE DAVRANAMADIK!
BEN AÇIKTIM, YA SEN?
ORLİNGO, ONLARA KARŞI BİR ŞEY YAPMIYOR MU?
İYİLİKSEVER EFENDİMİZ DURMADAN ARASTIRIYOR! AMA SEBZE AŞALAKLARI ÖYLESİNE AÇGÖZLÜ VE VAHŞİ Kİ!
BEN KENDİ HESABIMA BİR TABAK MAKARNA İSTERDİM.

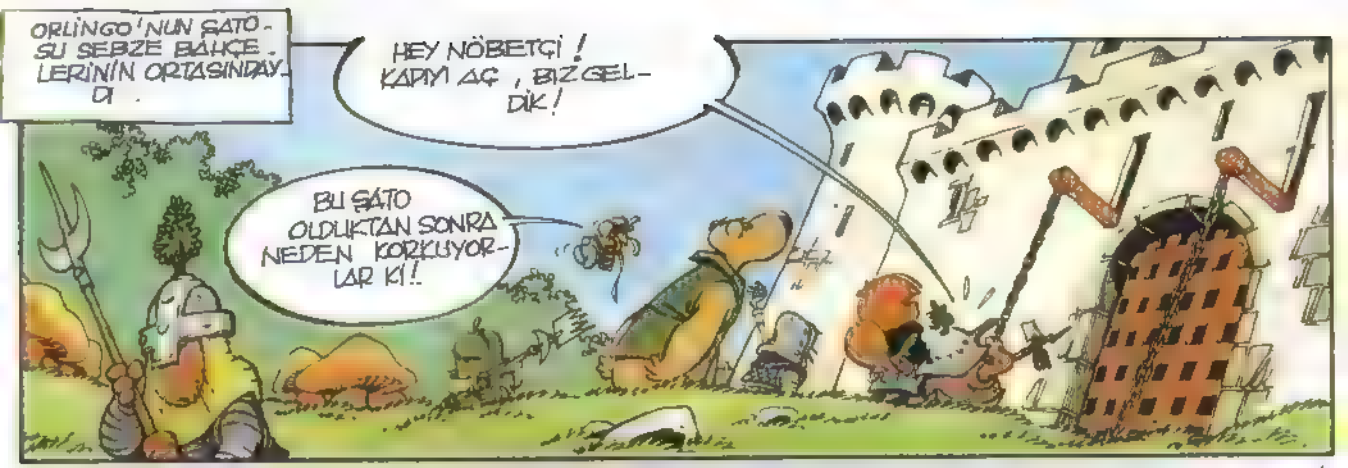
ORLİNGO'NUN ŞATOSU SEBZE BAHÇELERİNİN ORTASINDAYDI.
HEY NÖBETÇİ! KAPIYI AÇ, BİZ GELDİK!
BU ŞATO OLDUKTAN SONRA NEDEN KORKUYORLAR Kİ!

EĞER SEBZE ASALAKLARINI TANISAYDINIZ, BÖYLE KONUŞMAZDINIZ. ÇOK TEHLİKELİDİRLER!
iiiiip

MANCINIKLARIMIZ, OKLARIMIZ VE DİĞER SİLÂHLARIMIZ ONLARIN SALDIRGANLIĞINI ÖNLÜYOR!
YÜZBAŞIM, YÜZBAŞIM!

DOĞU SURLARININ SAVUNMASINI GÜÇLENDİRMEMİZ GEREK YÜZBAŞIM.. ORASI ÇOK ZAYIF!
HEMEN GELİYORUM DANCAR... AMA ÖNCE KONUKLARIMIZI EFENDİMİZE GÖTÜRMELİYİM!

...NE YAZIK Kİ KUVVETLERİMİZ AZ. YUMUŞAK GEÇEN KIŞTAN SONRA KÖTÜ BİR İLKBAHAR YAŞADIK! SEBZE HALKIMIZ BUNUN ACISINI ÇEKİYOR!

İŞTE GELDİK! EFENDİMİZ ORLİNGO, İÇERDE, LABORATUVARINDA ÇALIŞIYOR.. GİZLİLTİ ETMEDEN GİRELİM, ÇÜNKÜ ÇALIŞIRKEN..

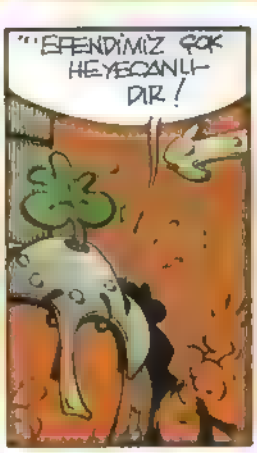
...EFENDİMİZ ÇOK HEYECANLIDIR!

BAM

BU KADAR MI HEYECAN-LI?
BU BİR İSTİSNA!
YAŞASIN, YAŞASIN!
BAŞARDIM! HAH, HAH, HAH! FORMÜLÜ BULDUM.. BUUUM... HA, HA, HA!..
...BİLGECE BİRLEŞTİRİLMİŞ BİR PARÇA GÜHERÇİLE, KÖMÜR TOZU VE DİĞER ÖTEBERİ.. HEH HEH HE, SEBZE ASALAKLARI BİR DAHA GELEMEYE-CEKLER!
HİÇ KUŞKU-SUZ YÜCE EFENDİMİZ! TOZ EDECE-GİZ ONLARI!
BU YABANCI-LAR DA KIM, YÜZBAŞI?
ADI HÜGO EFENDİMİZ... ÇOK UZAKLAR-DAN SANA DAYANIŞMAYA GELMİŞ...
ÇEKİNMEDEN KONUŞ ÇOCU-GUM! SORUN NEDİR?
KRAL RİGULE'NİN OĞLUNA YAPI-LAN BİR BÜ-YÜ EFENDİM. EN İYİSİ SİZ BAKIN!
OOHH! HARİKA BİR BÜYÜ BU! GERÇEK BİR SANAT ESERİ!
EĞER BENİM YERİMDE SİZ OLSAYDI-NIZ, HİÇ DE BÖY-LE DÜŞÜN-MEZDİNİZ! BENİ BU-RADAN ÇI-KARACAK MISINIZ?
BANA KALIRSA HÜGO, BUNU YAPABİLECEK BİR KİŞİ VARDIR, O DA CADI KARABUYA'DIR.
EVET, O YAPTI! ŞİMDİ ANIMSIYORUM! O İHTİYAR BÜYÜCÜ HİÇ FIRSAT KAÇIR-MAZ! AH, BİR ELİME GEÇİR-SEM.
BİR ÇARE BULABİLİR MİSİ-NİZ USTA? ZAVALLI KLODOBER'İN DAHA FAZLA DAYANACAĞI-NI SANMIYORUM..
HIMM!
ELBETTE SİZE ELİM-DEN GELEN YARDIMI YA-PARIM. AMA FAZLA ETKİLİ OLMAYACAK KORKARIM.
NEE? SİZ SİHİR-BAZ MISINIZ YOKSA ŞARLA-TAN MI?
KAPA ÇENENİ KLODOBER, BIRAK DA KONUŞSUN!
BÜYÜYÜ BOZMAK İÇİN GEREKLİ ASIL ÖĞEYE SAHİBİM AMA SON ASA BE-NİM ELİMDE DEĞİLDİR! BUNU BAŞARACAK OLAN

FRANSIZ İHTİLALİ ÜZERİNE

Fransız İhtilali'nin 200. yıl dönümü münasebetiyle bastırılmış pullardan çeşitli örnekler

Bir koleksiyon çalışması pulların sadece özel olarak hazırlanmış defterlere sıralanması ile sınırlı bir çerçeve içerisinde düşünülmemelidir. Koleksiyonunuz için edineceğiniz pulların konularını, hangi nedenlerle hazırlandıklarını ve çıkartıldıklarını araştırmanız ve öğrenmeniz de zorunludur

Başlangıçta, böyle bir çalışma ve araştırma en kolay Türkiye pulları ile sağlanabileceğinden, koleksiyon yapmaya yeni başlayan küçük kardeşlerimize öncelikle ülkemiz pulları ile ilgilenmelerini önereceğiz. Bu açıdan, yakınınızdaki PTT merkezlerine başvurarak, kendi değerleri ile alacağınız serilerle düzenli bir koleksiyon oluşturabilirsiniz. Daha sonra bilgi ve tecrübeleriniz arttıkça, yabancı dil öğrendiğinizde, genişleyecek araştırma kaynaklarınıza paralel olarak diğer ulke pulları ile de ilgilenebilirsiniz Unutmayınız ki, değişik ulke pullarını gelişigüzel bir arada toplamak koleksiyon olarak düşünülemez, kabul edilemez

Yeni serilerin satışa çıkarıldığını nasıl öğrenebilirız?

Genellikle her yılın ilk aylarında, o sene içerisinde çıkarılacak pulların tarihlerini ve konularını, serilerin kaç pulдан oluşacağını içeren program açıklanır Ancak, zaman zaman bu listeye ilave yapıldığından, belirli aralıklarla posta merkezlerinin filateli servislerine uğrayıp bilgi edinmekte yarar vardır Pul ve pulculuk ile ilgili yayınları, koşeleri izleyerek yeni serileri tanıyabilirsiniz.

Anı pulları tek olarak hazırlandıkları gibi, değişik değerler ve desenler ile basılmış pullardan oluşan hatıra serileri de satışa çıkarılabilmektedir. Birden çok pul söz konusu olduğunda, dizinin tüm pulları ile birlikte edinilmesi gereklidir. Seriler ancak bu şekli ile bir anlam ve değer taşıdıkları gibi, pul tüccarlarınca tam seri olarak alınırlar ve satılırlar

Yeniçağın sona ermesine, yakınçağın başlamasına neden olan Fransız İhtilali'nin 200. yılı değişik şekillerde kütlanırken; gerek Fransa'da, gerekse diğer ülkelerin posta idareleri tarafından konu ile ilgili hatıra pulları hazırlanarak satışa çıkartıldı

BİLGİÇ

AŞAĞIDAKİ İŞLEMDE ASKER VE BAYRAĞIN DEĞERİ NEDİR?

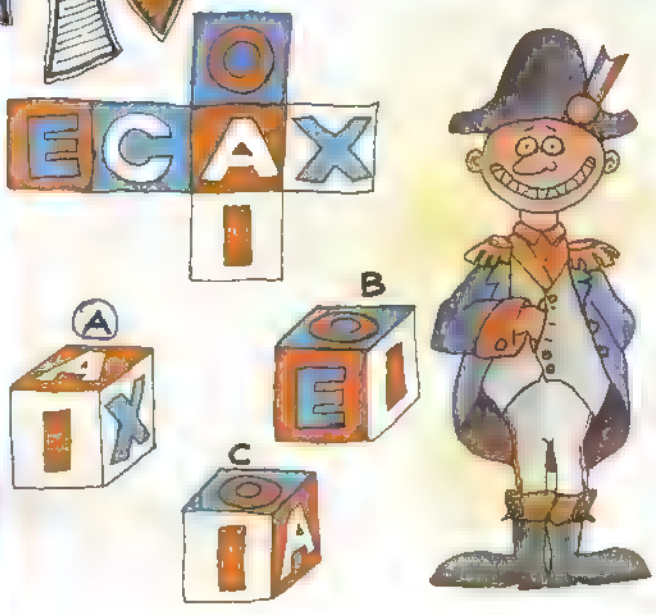

AÇIK OLARAK ÇİZİLMİŞ KÜP, ÜÇ ZARDAN HANGİSİNİ OLUŞTURUYOR?

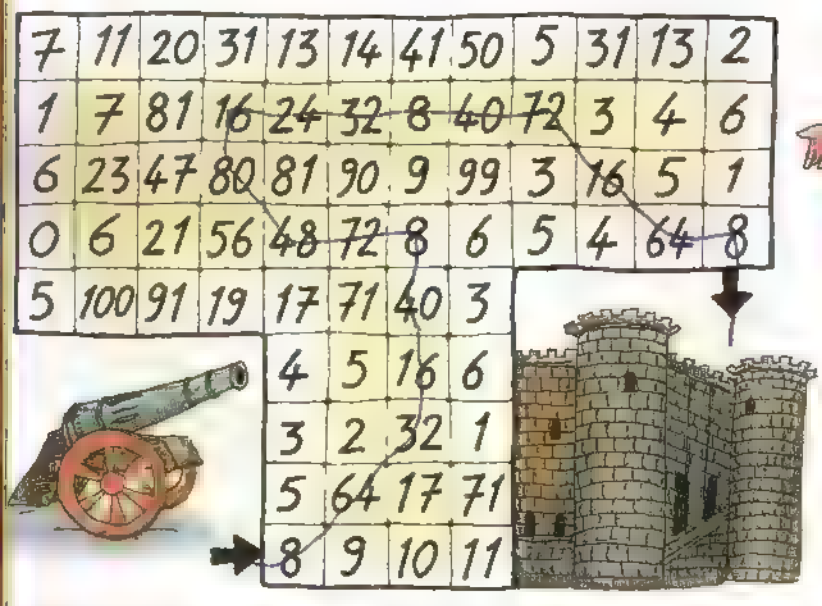

TOP SEKİZ VE SEKİZİN KATI OLAN KARELERDEN GEÇEREK, NASIL BASTİL KALESİNİ VURABİLİR?

SOYLUNUN GÖLGESİ HANGİSİ?

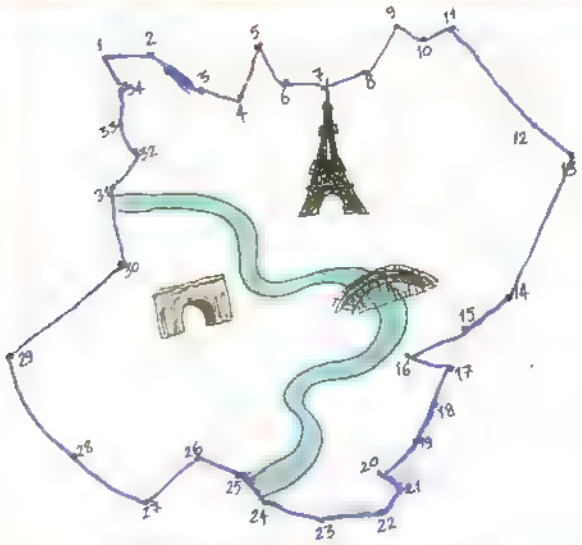

1'DEN 34'E KADAR OLAN SAYILARI BİRLEŞTİRDİĞİNİZDE, BAKALIM NE ÇIKACAK.

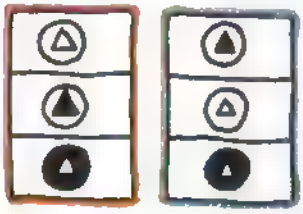

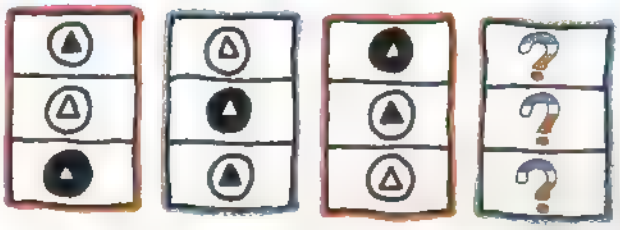

SORU İŞARETLERİ OLAN BÖLMENİN SIRALAMASINI DA SİZ BULUN

YUKARIDAKİ KADIN EVİNE EKMEK GÖTÜRECEK. HANGİ YOLDAN GİTSİN Kİ, ASKERE YAKALANMADAN EKMEĞE ULAŞSIN?

ÖDÜLLÜ BÜYÜK ÇİNMECE YARIŞMASI

İlk sayımızla başlattığımız Çinmece problemlerine bu sayımızda veda ediyoruz. Oyunumuzun sizlere hoşça vakit geçirttiğini testlerinize hazırlanırken size yardımcı olduğunu umit etmekteyiz.

Çinmece oyunundan bir ödüllü yarışma ile vedalaşmayı uygun gördük. Aşağıda sunduğumuz Çinmece problemlerinin tümünü doğru yanıtlayan 25 okurumuza 1 yıllık, 25 okurumuza da altı aylık ücretsiz Doğan Kardeş aboneliği armağan edeceğiz.

9. SAYIMIZIN ÇİNMECE ÇÖZÜMLERİ

BU SAYIMIZIN BIL-BUL EĞLEN ÇÖZÜMÜ

1—A 2-4852 (Asker 2, Bayrak 8)
3—Fransa haritası 4-
5—8, 64, 32, 16, 40, 72, 48, 56, 80, 24, 32, 8, 40, 72, 16, 64, 8, 6-3, 7-3

ÇOCUK VE SPOR

Spor, her yaş grubunun yaşantısında önemini gittikçe hissettiren bir olgu haline geliyor. Yaş ve cinsiyet sınırını aşan spor hemen hemen hepimizin yaşantısında bir şekilde yer alıyor. Gerçi geniş kitlelerin sporla ilişkisi, çoğunlukla seyretmek, okumak ve üzerinde konuşmakla sınırlı olsa bile, spor yapmanın yararını kimsenin yadsıdığı yok. Spor yapmanın kişinin vücuduna ve ruhuna kazandırdıkları tartışmasız kabul edilmekle birlikte, birçok kişinin aktif spordan uzak olduğu da bilinen bir gerçek. Bu çelişkili durumun nedenleri araştırıldığında özellikle orta kuşak ve gençler, malzeme ve tesis olanaksızlıklarından ve işe "çocuk yaşta" başlamamaktan yakınıyorlar. Bir çok kişi için "geç kaldım" düşüncesi spor ile sağlam ve uyum süreli bir ilişkinin çocukken kurulması gerekliliğini vurguluyor. Orta yaşlarında kalp, damar hastalığı, bel ağrıları, yüksek tansiyon, aşırı şişmanlık, kolestrol, sigara, alkol alışkanlığı gibi şikâyetleri olanlar, sorunlarının kökenini düzenli bir spor yaşantılarının olmamasına götüryorlar.

İşte çocukken spora başlamak hem kişinin sporla ilişkisini uzun yıllar sürdurebilmesinde sağlam ve emin bir temel oluşturuyor, hem de orta ve ileri yaşlarda olabilecek fizyolojik rahatsızlıklara karşı bir tür hayat sigortası görevini üstleniyor. Konu bu açıdan düşünüldüğünde, gerek aileler, gerekse toplum adına, çocuk yetiştirilirken yapabileceğimiz en iyi yatırımlardan biri eğitimse, ikincisi de spor diyebiliriz. Hem uzun vadeli yararı, hem de çocuğun **fizyolojik, sosyal** ve **ruhsal** gelişmesindeki olumlu ve geliştirici katkısından dolayı **spor ve çocuk ilişkisi,** üzerinde önemle durulması gereken bir konu oluyor. Orta kuşağın çok fazla kullanamadığı bu olanağı yeni yetişen nesil için bilinçli bir şekilde var etmemiz gerekiyor.

Spor ve Bedensel Gelişme Spor çocuğun yaşantısında ne kadar erken başlarsa olumlu etkisi o denli kalıcı olabiliyor. Ancak yapılacak değişik spor dalına kaç yaşında başlanabileceği konusunda uzman görüşü almak ve çalışmaların ağırlığını da gene aynı şekilde bilinçli ve bilgili bir şekilde düzenlememiz gerekiyor. Bu yapılmadığında genç bünyeye uygulanacak aşırı bir yüklenme yararın ötesinde bırtakım zararlar da getirebilir.

Çocuklukta başlanan beden eğitimi ve spor etkinliği vücuttaki değişik kasların koordinasyonunun gelişmesine yardımcı olur ve çocuk vucudunu ya da belli uzuvlarını rahat, güvenli ve becerili kullanma şansına sahip olur. Çocukluk ve özellikle de ergenlik çağında yaşanan beceriksiz hareketler ve sakarlık dönemi, spor yardımı ile vücudun gelişmesi sonunda rahat bir şekilde geçiştirilebilir. Gene spor ve beden eğitimi çocuklarda organik gelişmeyi hızlandırdığı gibi cinsel olgunlaşmada da olumlu rol ustlenmektedir.

Spor ve Sosyal Yaşam Çocukların günlük yaşantılarını düşünduğumuzde, özellikle şehirlerde, kapalı, dar mekânlara sıkışmış, hareket kabiliyeti azalmış, kalabalık içinde çevresi ile ilişki kurma zorunluğunu yaşayan çocuklar görüyoruz. Bu çocuklardan aile ve toplum olarak disiplin, beceri, irade, sabır, cesaret, kurallara ve ortama uyum, özgüvenli ve mücadeleci olmak gibi özellikler bekliyoruz. Çocuklara yaşıtları ile beraber oynamayı, paylaşmayı, yardımlaşmayı oğretmeye çalışıyoruz. İşte tüm bu özellikleri çocuğun düzenli ve yaşıtları ile paylaşabildiği bir spor faaliyeti yaratabilir. Spor yapan çocuk ve gençlerin gunlük yaşamları, beslenmeleri, uyuma süreleri belli bir programa göre yapılacağı için yaşantılarına disiplin gelecek, günlük hayatları başı-boşluktan kurtulabilecektir. Zamanını sporla ve onun gerektirdiği şekilde geçiren çocuklar ve gençler zararlı alışkanlıklardan, sokak köşelerindeki kahvehanelerdeki arkadaş gruplarından korunmuş olacaklardır. Spor yapmak belli bir beceriyi

adım adım daha iyiye hazırlama çabası olduğu için de çocukta bir amaca ulaşmak için azimli ve düzenli çalışma disiplini kazandıracaktır. Böylesi bir disiplin, ders çalışma, yaşama felsefesini de olumlu etkileyecektir. Spor yapan çocuk ve gençlerin edindikleri sportmen ruhu onları yaşadıkları ortama ve topluma daha ıyi uyum sağlamalarında yardımcı olur. Sporun içerdiği kuralları öğrenmek, kurallara göre hareket edip hedefe varmayı planlamak, takım arkadaşları ile yardımlaşarak hedefe varmayı öğrenmek, mücadeleci olmak ve kulup renklerine bağlanmak gibi özellikler toplumsal yaşantıda kişiyi başarıya yaklaştırabiliyor.

Spor yaparak kasları gelişen çocuğun arkadaşlarına kendisini kabul ettirmesi, güçlülüğünün güvenini yaşaması da onu yaşıtları arasında aranılan bir kişi haline getirebiliyor. Spor uğraşı çocuk için eğlenceli ve ödüllü bir oyun haline geldiğinde, arkadaş ilişkilerinde kıskançlık, bencillik, inatçılık, içine kapanma ve korkaklığa yer olmadığını görebiliriz.

Okul Başarısı ve Spor "Sağlam kafa sağlam vucutta bulunur" sozü bilimsel olarak da kanıtlanmış durumda. **Dr. Necmettin Erkan**'ın Altın Kıtaplar Yayınevinde çıkan **Yaşam Boyu Spor** adlı kitabında, "Spor uygulamaları sırasında beyin hucreleri zengin oksijen taşıyan kanla beslendiğinden, düşünce berraklığı artarak zihinsel çalışmalara ve derslere karşı dayanıklılığı olumlu etkiler" deniliyor. ABD'de 475 okul çocuğu üzerinde yapılan araştırmada bu konu bilimsel bir açıklığa kavuşmuştur. 12 dakikalık bir koşu testinden geçirilen öğrencilerden koştukları mesafe uzun olanların ders ortalamalarının da yüksek, kısa mesafe koşabilenlerin ise ders ortalamaları düşük çıkmıştır. **Dr. Necmettin Erkan** bu sonucu şöyle açıklıyor: "Beyin normal etkinliği va çalışması için eksiksiz oksijen gerektiren bir organımızdır. Beyin hücreleri 2-4 dakika oksıjensiz kalırsa ölürler. Bu durumda, beyin hücrelerine bol oksijen taşıyan kan gonderebilmek, zihin açıklığı ve düşünce netliği açısından çok onemlidir."

Bilinçli Spor Çocukların küçük yaştan başlayarak spora yönelmeleri kendi gelişmelerini olduğu kadar aile ve toplum içi yaşantılarını da olumlu etkiler. Kendine güvenen, sınayan, daha iyisini yapmak için bilinçli bir çaba gösteren çocuk, gençlik döneminin ve ergenliğin sorunlarını daha rahat geçirir. Bu gencin aile içi ilişkileri daha yumuşak, toplum içi davranışları saygılı, dayanışma ve uyum içinde olacaktır.

Sporun tüm bu yararları düşünüldüğünde gençlere ve çocuklara basit sokak oyunlarından, bilimsel olmayan koşuşturmalardan ve derme çatma çalışma imkânlarından daha iyisini vermekle yükümluyüz. Ancak düzenli ve bilinçli bir çalıştırma ve çalışma ile yapılan spor anılan olumlu sonuçları doğurabilir.

Spor Hekimliği Spor hekimliği uzmanı Doç. Dr. Emin Ergen çocuğa yaptırılacak sporda hekimlik açısından dikkat edilecekleri ve bu dikkatin gerekliliğini vurguluyor:

Hareket, oyun ve spor gibi bedensel etkinlikler insan organizmasının yaşam boyunca sağlıklı ve özgür olmasını sağlayan uygulamalardır. Sportif anlamlı "oyun" çocuk ve yetişkinde genel olarak hareket ifade eden bir kavram olmasına karşın birbirinden oldukça farklı içeriğe sahiptirler. Oyun, çocukların çevreyi tanımasında ve psikososyal gelişiminde önemli bir rolü olan, bedensel olarak değişik zorlanma düzeyindeki hareketleri kapsar. Yetişkinlerde ise daha çok boş zaman değerlendirme amacıyla yapılan etkınlikler (yarışmacılığın dışında) olarak karşımıza çıkmaktadır.

Dr. Bailey çocukların bedensel olarak hareketlılıklerinin içecekleri sütün kalsiyumundan daha önemli olduğunu vurgulamaktadır. Gerçekten de büyüme ve gelişmede bedensel hareketlerin yeri oldukça önemlidir. Şüphesiz kemik gelişiminde beslenmenin yanında kalıtsal özellikler de rol oynamaktadır. Ancak gozlemler, hareketli çocukların bu eylemlerinden bedensel olarak olumlu şekilde etkilendiklerini ortaya koymuştur.

Yine sağlık açısından olaya bakacak olursak, günümüzde en sık karşılaşılan hastalıkların

başında kalp-damar ve eklem hastalıkları gelmektedir. Araştırmalar özellikle damar hastalıklarının (koroner bozuklukları gibi) aslında çok küçük yaşlardaki yanlış beslenme ve hareket eksikliğinden kaynaklanabileceğini belirtmektedir.

Birçok kişi çocukların spora (yarışmacılığa) erken başlamasının ileride gelişimini ve başarısını önemli ölçüde etkileyeceğini düşünmektedir. Genel olarak doğru olan bu yaklaşımda ayrıntılı sorulara cevap vermek gerekmektedir. Herşeyden önce motorsal (harekete ait) gelişim şansa bırakılmamalıdır. Aslında vücudun tüm organlarıyla birlikte duygusal, sosyal gelişim süreçleri etkileşerek gelişmektedir. Bir çocuğun hareket becerisi kazanması kendine güvenini sağlayacaktır. Çocuğun kendini "yeterli" hissetmesi sosyalleşmesini kolaylaştıracaktır.Temel becerileri (koşu, sıçrama ve denge gibi) gelişmemiş çocuk caddede karşıdan karşıya geçerken bile tökezleyip düşme tehlikesi ile karşı karşıya kalabilir. Bu temel beceriler yalnızca spor amaçlı geliştirilmezler. Genel sağlıklılık açısından da çok önemlidirler.

Spor ve sağlık uzmanlarından biri olan Bruner'e göre kompleks hareket kalıpları mümkün olduğunca küçük yaşlarda bilimsel prensiplere uyularak çocuğa verilmeye çalışılmalıdır. Ancak çocuk hangi yaşta spora başlayacak? Hangi spor dalı daha uygun? Antrenman dozu nasıl olacak? gibi sorular zihinleri kurcalamaktadır. Bugün ABD'de maratonu 4-5 saatte tamamlayabilen 5-6 yaşında kız ve erkek çocuklar olduğunu çeşitli dergilerden takip etmekteyiz. Jimnastik, yüzme ve paten yarışmalarında yaşça küçük sporcuların başarılarını izliyoruz. Gerçekten de bazı teknik becerilerin temel özellikleri küçük yaşlarda kazanılmaz sürat, dayanıklılık gibi öğeler en hızlı geliştikleri yaşlarda ele alınıp antrene edilmezlerse çocuğun yeteneğinin ancak belirli bir bölümünü ortaya çıkarmak mümkün olabilecektir. Bu saklı potansiyelin çok erken yaşlardan itibaren işlenmesi de bazı sorunlara yol açabilecektir. Erken özelleşme (spesiyalleşme) bazı bölgelerin (örneğin teniste dirseğin, koşuda diz ve kalçanın) aşırı kullanım durumlarına yol açabilecek, kalıcı veya geçici sakatlıklar ortaya çıkabilecektir. Tek yönlü çalışmalar sterotip denilen performans boyutları sınırlı bir sporcu ortaya çıkaracak ve bu genç monoton ve kısır çalışmalar nedeniyle bir süre sonra spordan kopabilecek ya da devam ederse sosyokültürel yanını geliştirme olanağı bulamayabilecektir.

İlkokul öncesi ve ilkokul çağında beden eğitimi müfredatının yukarıda belirtilen ilkeler çerçevesinde ele alınması gerekmektedir. Oyuna katılan çocuk "düşünecektir". Deneyim ve dürtünün transferi olarak karşımıza çıkan entellektüel gelişim ve bunun motor aktivitelere yansıması işte bu düşünce işlemi ile iç içedir. Araştırmacılar motor aktivite becerilerinin artışının IQ ve akademik başarıyı yükseltebileceğini savunmaktadırlar.

Özet olarak, bedensel hareketlerin çocuğun gelişimindeki önemi birçok araştırmacı tarafından ortaya konulmuştur. Uygun kurallar çerçevesinde hareket öğrenimi çocukların sosyal, psikolojik ve kültürel gelişimine katkıda bulunacaktır. Sportif yarışmalara yönelik çalışmalar söz konusu olduğunda ise yine çocuğun biyolojik gelişimi göz önüne alınarak yapılacak programlar çerçevesinde uygulamalara geçilmelidir. Çocuğun becerilerinin (gerek bedensel gerekse bilişsel) tek yönlü değil çok yönlü geliştirilmesi gereği unutulmamalıdır.

KAYNAKLAR

Zaichkowsky L.D., Zaichkowsky L.B., Martinek T., Growth and development. The Mosby Co., London. 1980

Macek M., Sport in childhood. Basic Book of Sports Medicine. IOC Publ. 1978

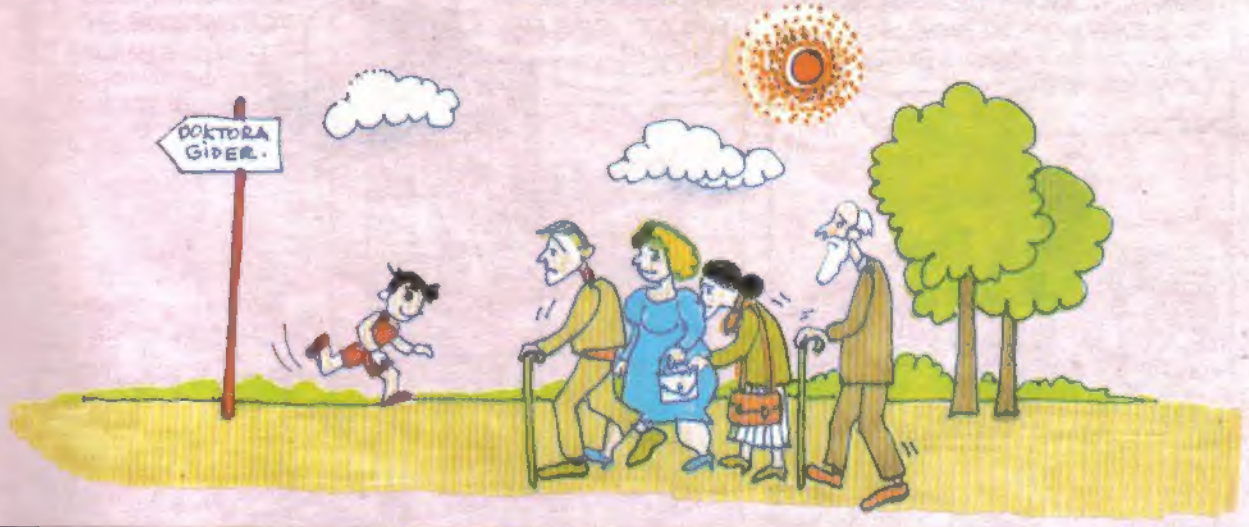

SEVGİLİ KARDEŞİM

ERCAN DİNÇER

Küçük İboş Orkestra Şefi

GÖRÜYORSUN YA BONCUK BU EVDE KİMSE BENİ ANLAMIYOR... HICK!
VAH ZAVALLI ÇOCUK..
?
HEEY, NELER OLUYOR?.. BANA DA ANLATSANIZ YA!
İBOŞ ŞEFLİK YAPMAK İÇİN BİR ORKESTRA İSTİYOR AMA EVDEKİLER ONU DİNLEMİYORLAR BİLE...
YAA DEMEK ÖYLE...
SEN ÜZÜLME KARDEŞİM, BEN SANA BİR ORKESTRA BULMAYA ÇALIŞIRIM...
SÖZ MÜ?..
SÖZ!
YAHU BONCUK, BİZ BU ÇOCUĞA SÖZ VERDİK AMA NEREDEN BULUCAZ KOCAMAN ORKESTRAYI?
BENİM BİR FİKRİM VAR!
YAŞASIN ABBİİİM!..
DİNLE! FIŞ, KOŞ FIŞ, FIŞ, KOŞ, FIŞ... NASIL?
HARİKA!..
10
BİRKAÇ SAAT SONRA...
İŞTE ORKESTRAN!..
Hİİİİ!..
10
YAŞASIIN, SONUNDA BEN DE ORKESTRA ŞEFİ OLDUM!..
CIK, CIK,
CIK, CIK, CIK,
Ö-ÖRÖ-ÖÖÖ!
VIRRAK, VIRRAK, VIRRAK!..
E. CINCER -89-
BU ÖYKÜNÜN SONU..

AKTİF BANKACILIK

Şimdi gençler çok şanslı! Hepsi GENÇ TELECARD'lı...

TELECARD'ı tanıyor, kolaylıklarını görüyor, ama yaşınız nedeniyle kullanamıyordunuz.

Şimdi Yapı Kredi'de kendi adınız ve kendi imzanızla hesap açacak ve GENÇ TELECARD alacaksınız*.

Şifrenizi yalnız siz bilecek, kendi başınıza para çekeceksiniz. Özgürce, güvenle...

Üstelik dilediğiniz an! Sabah, akşam, hafta sonu, yılbaşı, tatil, bayram.

GENÇ TELECARD... İşte paranız şipşak!

TELE 24'lü bir Yapı Kredi Şubesine geldiniz.
GENÇ TELECARD'ınızı kapıdaki yuvaya soktunuz.
Yeşil ışık yandı, "çıt" kapı açıldı. Şimdi TELEBANKA'yla baş başasınız. Kartı makineye verdiniz... İşte ekranda isminiz!
Düğmelere basın, şifrenizi yazın, işlemlere başlayın.
Para çekin, para yatırın, ne kadar paranız kaldı bir bakın.
Heyecanlı, zevkli, çok kolay!

GENÇ TELECARD'la gençliğe yeni bir hayat!

YAPI KREDİ
"hizmette sınır yoktur"

* 14-18 yaş arası gençler GENÇ TELECARD sahibi olabilir.

M